

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja.

V Ljubljani na doma dostavljati:

celo leto	K 24--	pol leta	K 12--
četrt leta	K 6--	četrt leta	K 3--
na mesec	K 2--	na mesec	K 1--

Depisi naj se hranijo. Recepti se ne vračajo.

Redakcija: Knaflova ulica št. 5, (1. nadstropje levo), telefon št. 84.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25--
pol leta	K 13--
četrt leta	K 6-50
na mesec	K 2-80

za Nemčijo:

celo leto	K 28--
pol leta	K 14--
četrt leta	K 7--
na mesec	K 3--

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvo: Knaflova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

V odločilnem trenutku.

(Italijanska pravna fakulteta in slovensko vseučiliško vprašanje.)

V poslanske zbornice proračunskem odseku se je torej dejanski začela razprava o ustanovitvi italijanske pravne fakultete in slovenski poslanci s svojimi zavezniki niso ničesar storili, da niti poskusili niso ničesar, da bi to preprečili, dasi so prej mnogokrat v najslavesnejši obliki prisegali na junktim med italijansko pravno fakulteto in med italijan. vseučiliškim vprašanjem. Da je tako veliki opoziciji, kakor je združena v „Slovenski enotici“, mogoče preprečiti enostransko rešitev italijanskega in jugoslovanskega vseučiliškega vprašanja, če ima le voljo in namen, o tem ni nobenega dvoma: zgodilo pa se to ni in tolikrat proklamirani junktim je torej raztrgan, poteptan in uničen, če se jugoslovanski poslanci še v zadnji uri ne vzdramijo.

Velike so bile obljube, ki so jih delali jugoslovanski poslanci glede slovenskega vseučiliškega vprašanja, a nehoti se vsiljuje človeku misel, da je bilo vse le posek v očeh, da pa slovenskim klerikalnim poslancem sploh nič ni za pridobitev slovenske visoke šole in da je pravzaprav niti ne marajo, a se le ne upajo to očitno pokazati.

Na dijaškem shodu na Dunaju dne 3. decembra 1908 je poslanec dr. Korošec v imenu združenja jugoslovanskih poslancev slovesno izjavil, da bodo slovenski poslanci zastavili vse sile, da izvojujejo Slovencev kulturno ognjišče. Prisegal je zlasti, da ne pripuste pod nikakim pogojem na razpravo vladne predloge o italijanski pravni fakulteti, če se istočasno ne reši tudi slovensko vseučiliško vprašanje.

Kje so dejanja, ki smo jih smeli pričakovati po tej slovesni obljubi?

Ze pri razpravi o proračunu je bila v budgetnem odseku prilika sprožiti to zadevo, a slovenski poslanci se je niso dotaknili. Naj se nam ne ugovarja, da je bila in je konstitucija v proračunskem odseku tako nemočna, da se niti Čehi niti Slovenci niso mogli odločiti za predlagane resolucije o njihovih visokoškolskih zadevah. Če že ni bilo mogoče prodrati z resolucijami, je bila vsekakor dolžnost poslancev precizirati že tedaj jasno in nedvoumno svoje stališče in vladni ter njenim strankam brez ovinkov povedati, da

slovenski poslanci absolutno ne odnehajo od junktima med italijansko pravno fakulteto in med slovenskim vseučiliškim vprašanjem.

Toda slovenski poslanci tega niso storili. Dr. Ignacij Žitnik je v enem celem stavku in proračunskem odseku povedal in utemeljil slovensko zahtevo glede vseučilišča in konec je bilo.

Slovesna in obvezna obljuba dr. Korošca je pozabljena in brez ovire, brez zadržka, da, brez ugovora je prišla vladna predloga sedaj v proračunskem odseku na razpravo. S tem je ustanovitev italijanske pravne fakultete zagotovljena in s tem je enostransko na korist Italijanov tudi že skoro rešena zadeva, ki znamenito premeni narodnostne razmere na slovenskem jugu v korist Italijanov in na škodo Jugoslovancev — in gre se samo še za to, kje naj se italijanska fakulteta ustanovi.

Vladni načrt predlaga za sedež te italijanske fakultete Dunaj, in naučni minister Stürgkh je tudi v četrtkovni seji proračunskega odseka v svoji nemogoči in neprebavljivi nemščini ta predlog zagovarjal. Toda vlada zastopa ta predlog pač samo zaradi lepšega, le ker je tudi v prejšnjem zasedanju predloženi načrt nasvetoval Dunaj za sedež italijanske pravne fakultete, v bistvu pa kaže vse, da vlada ni prav nič na tem, če se ustanovi fakulteta tudi kje drugje in da nima tudi nič proti temu, če se ustanovi v Trstu.

Trieste o nulla — pravijo Italijani v svoji zaslepljenosti, zakaj, kakor je tudi resnično, da bo pravna fakulteta v Trstu znamenito utrdila italijanstvo v tem mestu in podprla njega aspiracije, tako gotovo in resnično je tudi, da bodo to fakulteto preplavili slovenski dijak in da bo moč napeti vse sile, da tej fakulteti v Trstu že prvi dan vzamemo njen italijanski značaj in poskusimo paralizirati njen pomen za italijanstvo. Toliko italijansčine se bo vsak slovenski dijak igranje naučil, da bo lahko s pridom obiskoval predavanja in tekom dveh let se bo vsak tudi igranje izvežbal toliko, da bo mogel napraviti skušnjo.

Možnost, da obvelja italijanska zahteva, naj se fakulteta ustanovi v Trstu, nikakor ni izključena, kajti danes so vse nemške stranke na strani Italijanov in se zavzemajo za ustanovitev fakultete v Trstu prav tako goreče, kakor so se prej zavzemali proti njej. Vsenemški kričaji, ki so vedno jezicali, da zaradi nem-

skih interesov ne sme biti v Trstu italijanske fakultete, kakor Luegerjevi šnorumeni Landknehti, ki so tako širokoustno grmeli zoper tržaški iredentizem — vsi so presedlali, vsi se danes vnamajo za italijansko fakulteto s sedežem v Trstu. Kdo more spriči temu reči, da ni največja nevarnost, da se italijanska fakulteta ustanovi v Trstu, slovenska fakulteta v Ljubljani pa pokopje za nedogledne čase.

Tak je danes, takorekoč v predvečer odločitve v proračunskem odseku, položaj glede slovenskega in italijanskega vseučiliškega vprašanja. Naj slovenski poslanci v tej zadnji uri ne pozabijo, da so slovenskemu narodu odgovorni za svoje postopanje in da jih bo slovenski narod klical na odgovor, če se enostransko reši italijansko-slovensko vseučiliško vprašanje tako, da dobe Italijani svojo fakulteto morda celo v Trstu, Jugoslavlani pa le zaušnice.

Slovenski Sokol na svetovni tekmi.

Kdo nas pozna, tam zunaj, po širokem svetu, med velikimi narodi, med onimi, ki vladajo, ki stvarjajo kulture, dajejo meje državam, določajo razvoj človeštva?

Malo, malokdo! Majhen narod smo. Komaj toliko nas je vseh skupaj, kakor šteje kakor predmestje Pariza, Londona ali Novega Yorka prebivalcev in pojava našega življenja se razgube, ne da bi jih veliki svet le zapazil. Svoje vrline imamo, a svet ne ve ničesar o njih; kar sploh ve o nas, o našem življenju, naših lastnostih, našem delu, našem trpljenju in o naših stremljenjih, to zajema vse iz neslužnega vira, iz nemškega časopisa, ki sistematično grdi in obrekuje vse, kar je slovenskega.

Svet nas ne pozna. Še Armence v Mali Aziji in Kucovalah pozna bolje kot nas. Zato nas ne uvažuje, zato se ne zanima za nas in zato nas naši sovražniki tako lahko tlačijo in davijo, zasramujejo in obrekujejo. Saj ni nikogar, ki bi jih zavračal in svet podučil, da smo vrl in žilav narod, ki napreduje vzlic vsemu tiranstvu, kateremu je izpostavljen, da smo narod, ki je vreden, da si ohranimo svojo individualnost in si zagotovimo neovirano narodno življenje.

Naša domovina leži na ozemlju, koder se križajo interesne sfere ve-

likih in močnih narodov. Usoda naše domovine mora zanimati vso Evropo, ker je zanjo največjega pomena, zakaj kdor je tu gospodar, ta ima v rokah ključ do bližnjega orijenta in če pade slovenska domovina pod oblast Nemčije, je podrti in razbito ravnotežje evropskih sil. Vsa Evropa ima torej interes na tem, da ostane naša domovina slovenska. A Evropa se niti ne zaveda tega, Evropa niti ne ve, kako ljudje pravzaprav tod prebivajo, vedno čuje le o tem, da se tod gradi pruski most do Adrije in da reklamira te dežele Italija zase.

Tekom lanskega leta je obiskal Ljubljano znameniti ruski časnikar, eden tistih, ki imajo mogočen vpliv na rusko javno mnenje in tehtno besedo v vsi ruski politiki. Ta mož je pravzaprav šel v Belgradu in v Zagrebu izvedel, da smo Slovenci na svetu in da imamo za bivališče teritorij največjega mednarodnega pomena. Slišal je bil pač že prej nekaj malega o nas, a nič posebnega in še to mu ni ostalo v spominu. In ko sem tekom pogovora omenil, da se velika Rusija nič ne zanima za usodo slovenskega naroda, mi je razburjen rekel: Kaj pa ste storili, da bi vas Rusija in ruski narod poznala.

Res je: kaj pa smo storili, da bi svet opozorili nase, da bi ga seznanili z našim življenjem in z našimi težnjami? Pravzaprav ničesar.

Veliki narodi imajo svoje velike boje in svoje velike skrbi in težko je, silno težko, obrniti njih pozornost na male narode. To se je najbolje spoznal pri Čehih. Pred petindvajsetimi leti se nihče ni vedel na francoskem in na angleškem, kdo so Čehi. Toda Čehi so se žilavo lotili dela pridobiti si zanimanje in spoštovanje velikih narodov. Delali so z uspehom. Danes jih pozna, jih cenijo in računajo z njim zlasti na francoskem pa tudi že na angleškem. To so Čehi dosegli s tem, da so informirali francosko javnost o vseh svojih razmerah, o svoji nacionalni kulturi, o svojem gospodarstvu in zlasti o svojem mednarodnem pomenu. Čehi niso zamudili nobene prilike, stopiti s francoskim narodom v dotiko. Začeli so pred leti z izletom češkega Sokola v Pariz in danes hodijo pariški župani in francoski ministri v Prago. Danes vežejo Čehi in Francoze veliki gospodarski in politični interesi, in to je najtrdnjša vez, kar jih je.

Enako pot, kakor Čehi, smo ubrali seveda v dosti skromnejši me-

ri tudi Slovenci. Zagreb in Praga sta oni mesti, kamor hodimo najčesče, kjer nas pozna, kjer imamo zveste prijatelje in zaveznike in da je to rodilo mnogo sadu, je vsakemu znano.

Stikov je treba, obračati je treba pozornost sveta na nas. V to je treba porabiti vsako priliko. Kaj se da doseči in kako je treba začeti, to se je pokazalo svoj čas s koncertom „Glasbene Matice“ na Dunaju in pa pred dvema leti v Pragi, ko so se slovenski Sokoli prvič udeležili mednarodne tekme, kjer so dosegli tako časten uspeh, da so obrnili nase iskreno pozornost. In z začetjem se vpraševali Francozi in Angleži, Svicarji in Amerikanci, kdo da so pravzaprav Slovenci in kje da žive, ker se o njih nič ne čuje.

Letos priredi mednarodna zveza telovadnih organizacij zopet veliko mednarodno tekmo. Ta svetovna tekma bo v Luxembourg, stolnem mestu velikega vojvodstva enakega imena, daleč proč od naših krajev tam zgoraj, kjer meje Francija, Belgija in Nemčija, le nekaj ur od Bruselja in Pariza, ter od mesta, kjer so v davni preteklosti kronali nemške cesarje. Samostojna država je Luxembourg, njeni prebivalci pa so francoske narodnosti in v najožjih kulturnih in gospodarskih stikih s Francozi.

Te svetovne tekme v Luxembourg se udeležijo telovadne organizacije skoro iz vseh držav, največje Francozi, Belgijci, Nizozemci, Angleži, Amerikanci in Svicarji, pridejo pa tja tudi Italijani in Madžari, izmed Slovanov pa Čehi in Slovenci. Samo češki in slovenski Sokol sta med slovenskimi telovadnimi organizacijami dosegla tako visoko stopnjo razvoja, da se smeta upati na svetovno tekmo, na priredbo, na katero bo obrnjena pozornost vseh telovadnih organizacij kulturnega sveta in tudi pozornost oficijelnih krogov, zakaj drugod posvečajo države telovadnim organizacijam vse drugačno skrb, kakor pri nas, uvidevajoč, da je telesna spopolnitev merodajna in odločilna za vso prihodnost narodov.

Udeležba slovenskega Sokola na mednarodni tekmi v Luxembourg je torej ne samo častna za Sokola in za nas vse, nego tudi znamenitega realnega pomena za naš narod. Prvič pošljemo Slovenci svoje zastopstvo v inozemstvo na mednarodno priredbo, ne gledat druge, marveč tekmovali z njimi. Prvič se bo slo-

LISTEK.

Razstava slov. umetnikov.

(Jakopičev paviljon, Lattermannov dvored, Ljubljana.)

Če srečam damo na cesti, oblečeno, da mi je všeč, in me vpraša kdo? — Kaj se ti zdi, kako je oblečena? — mu porečem: »Lepa je njena obleka in tudi njiva na njeni glavi je lepa.« Pri tem pa nič ne vem povedati, zakaj se mi zdi lepa njena obleka in zakaj se mi zdi lep njen klobuk in pri bogu ne bi vedel povedati, ali je njena obleka, ki je meni tako všeč, v istini lepa in kaj vredna. Šivilja pa, tista, ki vsako nedeljo po deseti maši pred Nunami pase svoje radovedne oči na toaletah iz cerkve prihajajočih dam, jih osvrka s svojimi bistrimi očmi parkrat gor in dol in parkrat počez, pa je sloboda gotova: »Život je lep, čipke so dragocene, na ramenih malo vleče, krilo pa je čisto zavoženo in prav grdo cefasto. Zavožena je obleka, pa tudi nič kaj okusna.« In vse to prižubori iz njenih ust z lahkoto, ki jo more dati edinole trdna samozavest, da drži vsaka beseda njene razsodbe. Gola resnica je, da sem bil dokaj časa na Dunaju, res je, da sem marsikaterikrat zašel na vseučilišče in res

je, da sem se na pretege likal, kakor je res, da vzlic svoji prirojeni pohlevnosti mislim, da nisem duševno preveč zaostal državljani: ampak šivilja, ki nikdar ni bila na Dunaju in se vse žive dni ni likala na pretege, ve več nego jaz in dočim je moja sodba zgolj izraz mojega občutka, ki je niti ne vem utemeljiti, je njena sodba veljavna in neizpodbitna, ker jo ve utemeljiti. Je namreč že tako, da se šivilja na obleke bolj spozna nego jaz: kajti sama jih dela dan na dan, vse tajnosti težavne te umetnosti so ji znane, iz najtrdnjše spanca vzbujena ve, kam treba vstaviti to, kako nagubati ono in oko se ji je v sled neprestane vaje izbistrilo tako, da hipoma spozna mere, razmerje, pravilnosti in nepravilnosti. In zato je njena sodba hitra, točna in veljavna.

In prav tako, kakor more obleko z vso zanesljivostjo presoditi in oceniti edinole šivilja, bitje torej, ki je v tem pogledu strokovnjak, tako more zanesljivo presojati in oceniti umetnine edinole bitje, ki je v umetnosti strokovnjak: to je, edinole ustvarjajoči umetnik. Vsi mi drugi, lajki, smemo izražati le svoje mnenje, boljše rečeno, svoj občutek, zavdati pa se moramo, da si ta izraz našega mnenja, občutka, ki se je vzbudil v nas, ko smo gledali umetnino, nikdar ne sme lastiti avtoritativne veljavnosti, da ga je marveč

vsikdar smatrati le kot nemerodajen odsev mogoče povsem pravega, mogoče tudi zmotnega občutka in iz njega izviračega mnenja. Saj lahko tudi lajik zadene popolnoma pravo, — toda z vso gotovostjo bo o umetnini smel in mogel govoriti le tisti, ki vsled svoje izvežbanosti ni prezel niti najmanjšega faktorja in torej ve svojo sodbo tudi utemeljiti.

To se mi je zdelo potrebno omeniti, ker smo baš lajki takšne vrste ljudje, da, menda samo zato, da bi prikriili negotovost, ki se je ob gledanju umetnine prav zavestno pojavila v nas, s pozo nezmotljivo gotovosti sodimo in obsojamo, prav kakor da vemo pravzaprav več nego vsi stvaritelji na svetu. Ne izrekajmo torej sodb, temuč izražajmo le zgolj svoje mogoče pravo, mogoče tudi zmotno mnenje.

Iz gorenje prilike o šivilji pa sledi še nekaj drugega. To namreč, da treba znati gledati, znati opazovati. Kdor ni vajen gledati, opazovati oblek, bo videl samo nekaj blaga in nekaj gub. Šivilja vidi vse več: vidi, kako pada to, kako se ulega ono, ali je prav nabrano to, ali je sorazmerno ono in z urnim očesom bude presodila, kako se je to delalo, kako je to nastalo.

In prav tako je pri gledanju umetnin.

Umetnino lahko gledam na dvojen način: na i v n o j o gledam, ako

se vstopim prednjo in pustim, da učinkujejo name mehke njene barve, prijetno zavite črte, da vpliva name njena vsebina, t. j. položaj ali prigode, katerega nam kaže ali pripoveduje, ne da bi se pri tem vprašal: Bog vedi, kako je to narejeno, da je tistale hiša videti tako daleč tam za drevjem in da se mi zdi, da more dete pod tole jablano »daj stopiti predme in me pocukati za brke. Gledam in vidim in uživam in če me prša kdo: »Kako se ti dopade?« mu rečem: »Lepa je ta slika.« Če me pa prša še nadalje: »Zakaj je lepa?« — pa mu ne vem povedati, zakaj se mi zdi lepa in zakaj mi ugaja. — Drugače je, če gledam z a v e s t n o, če opazujem, kako je ta slika ustvarjena iz samih širokih, druga zopet iz samih kratkih potez, pisanih, navidez kaotično skupaj zmetanih pacek in morog, ki pa se, če pogledam nanje iz daljave, kakor po čudežu ločijo in družijo v enotna telesa, predmete itd., — če vidim, kako bi bilo čudno, če bi tamle v levem kotu ne bilo tistega kozolca, ker bi potem bilo preveč praznega prostora, če zasledujem, s kakšno barvo, s kakšno potezo je umetnik tja pričaral bleščečo svetlobo, tja zopet temno senco. V tem slučaju vidim, kako je slika nastala, kako je narejena in vsa drugačni bodo moji pojmi o umetnosti. Zaslutit bom, da to, kar tako lahkotno stoji pred mano; ni bilo ustvarje-

no kar na samo besedo, da ni naenkrat bilo, kakor se nenadoma pred mojimi očmi pojavi podoba v sanjah, da je marveč plod hladnega preudarja in preračunavanja, tvorba, ki je narejena potezo za potezo po gotovih, meni lajki le malo znanih pravilih in potih.

In kakor literarno naobrazen človek pri čitanju knjige uživa dvojno, prvič, ker mu je užitek vsebina sama in drugič, ker sproti opazuje, kako si je pesnik ali pisatelj uredil, da je svojo misel ali svoj občutek povedal na tak nam dopadljiv način, tako naobrazen človek tudi umetnin ne gleda zgolj naivno, ampak jih uživa dvojno: pusti, da nanj učinkujejo po svoji vsebini, obenem pa si kliče v zavest faktorje, ki so sodelovali pri njenem postanku. In tako uživanje umetnin je vse višje nego ono zgolj na zunanostih obviselo gledanje. Zavestno gledanje stoprav nudi estetičen užitek. Če bi to ne bilo res, bi morala fotografija v mnogoterih slučajih biti našemu očesu dokaj prijetnejša nego najumetnejša podoba in umetnosti bi nikdar ne bilo na prosto dano, da si za snov izbere katerikoli predmet. Vrhovno vprašanje torej ni: kaj nam kaže podoba, vrhovno vprašanje je: marveč: k a k o j e podoba narejena.

Sicer so vse to same po sebi razumljive stvari. Ker pa smo se namenili, o stvareh, ki se tičejo umet-

venska beseda oficijelno čula na mednarodni priredbi; prvič bodo pod slovenskim praporom s slovenskim poveljstvom naši Sokoli na francoskih tleh stopili na tekmovalno s teledvodnimi organizacijami svetovnih narodov. Prvič bo zunanji svet videl in spoznal sinove slovenskega naroda kot narodno zastopstvo, sklenil ž njimi znanje in upamo tudi prijateljstvo, iz katerega lahko nastane velika korist vsemu slovenstvu, če se bodo dobljeni stiki gojili in negovali tako, kakor se goje med Čehi in med Francozi.

Udeležba slovenskega Sokola na svetovni tekmi v Luxembourg je neprecenljive važnosti za naš narod in zato bodo Sokole na njih potu spremljale tople simpatije vseh zavednih Slovencev in vse bo navdajala želja, naj bi prvi oficijelni nastop Slovencev in zlasti slovenski sokolski prapor, se prvič začuje slovensko poveljevanje in prvič pokaže slovenska narodna trobojnica.

Toda — ni dovolj, da damo Sokolu samo svoje simpatije na pot; tudi sredstva naj se mu dajo. Mislimo, da je častna dolžnost vsakega narodnega človeka, da omogoči in olajša Sokolu ta nastop na svetovni tekmi, kjer bo sredi med zastopniki najznamenitejših narodov zaplapolal prvič tudi slovenski sokolski prapor, se prvič začuje slovensko poveljevanje in prvič pokaže slovenska narodna trobojnica.

Nemškutarjenje v Ljubljani.

(Dopis slovenske matere.)

Premišljevala sem, zakaj govorijo ljubljanske dame tako rade blaženo nemščino. Ne motim se, ako trdim, da so tega krive nekatere ljubljanske žene. Evo vam dokazov!

1.) V Lichtenhurnični šoli se med šolskimi urami še precej govori slovensko, a v zavodu samek vlada samo nemščina. Usmiljenke morajo med seboj govoriti samo nemško, knjige so nemške, tudi uboge sirotegojenke morajo kramljiativtujem jeziku. Vteplje se jim v glavo, da nemško govoriti se pravi olikan biti. A nadvse hujše je v uršulinskem samostanu, namreč v notranji šoli in v internatu. Uršulinke notranje šole so zagrizene Nemke, ki sovradžijo slovenske učiteljice. Pod sedanjim prednico, ki je Nemka, imajo Nemke vso besedo. Pravila mi je neka nuna vnanje šole, koliko mora ona trpeti in koliko morajo trpeti zavedne slovenske učiteljice, ako pokažejo slovensko mišljenje.

Ni čuda, ako ne uspeva notranja šola vsled samega nemškutarjenja. Nadzornik Schrantzen (torej nemški) se je zgražal nad neredom, ki ga je opazil pri prvem nadzorovanju. Sam nadzornik rad večkrat pripoveduje v družbi o smešnem slučaju na porti. To je bil strah, ko so ga spoznale!

Skoro vse učiteljice so strastne nemčurke. Akoprav rojene Slovenke, ne znajo slovensko govoriti. Strastna nemčurka je M. Johana Oswald, sestra znanih Oswaldov iz Idrije; ta nuna ne zna več ali neče znati niti najpotrebnejših slovenskih izrazov. M. Cirila sama trdi, da je njeno ime ne od slovenskega apostola Cirila, ampak od nekega drugega škofa. M. Ignacija postane kot žolč rumena, ako se drzne vpričo nje kdo slovensko govoriti. Ravno take so Eleonora, Kristina in Tekla. Razume se pa, da je v samostanu vse nemško: pridige nemške, konverzacija nemška, napisi le nemški, vsi spisi in po-

nosti, govoriti tudi širši javnosti, ne bode škodilo, če sem par besedi postavil pred svoje poročilo o razstavi sami. Iz prav tistega vzroka naj zabeležim še nekaj drugega.

Vsakdo, ki se je le malo pozanimal za umetnost, specijelno za slike, ve, da je velika razlika med starejšimi slikami in onimi, ki jih je v svet postavila »nova umetnost«. Dočim so namreč slike iz starejših šol izdelane zelo natančno, tako da n. pr. moremo na njih prešteti celo bilke na polju in brke pod nosom junaka, okrašenega s čipkastim ovratnikom, na katerem moremo dognati pentljo za pentljo — na »modernih« slikah od blizu iz večine ni videti drugega nego barvasto marogo poleg maroge, in še te lise in packe in pike so razmetane tako, da od blizu pri najboljši volji ne moremo na sliko zaslediti niti ene bilke, niti ene brke, da še celo velike hiše, ki jo prav natančno razločujemo na sliko, ako jo ogledujemo od daleč, iz bližine ne moremo spraviti skupaj. Je pač to nov način slikanja, ki nima prav nič manj življenjskih pravic — če jih morda nima še več — nego oni stari, izlizeni način.

Dočim je namreč »starejša« umetnost pred vsem gledala na zunanjo obliko, to se pravi, da jo je, če je slikala telo, pred vsem zanimalo, kakšno je to delo, kako je ustvarjeno, v kakšnem razmerju so si udje in kako bi ga postavila, da bi tem lepša

ročila le nemška. Da so bile šmarnice slovenske, je zasluga gospoda Bulovca.

Kakšni morajo biti otroci take ponedelčevalnice!

Le čuda, da slovenski starši dajo otroke v tako šolo in to celo rodovine, ki hočejo veljati kot narodne.

Opazala sem že večkrat na gojenkah, da pozabijo mnoge slovensko, skoro vse pa najrajši nemško govore. Razume se, da je strogo prepovedano v notranji uršulinski šoli pokazati slovensko trobojnico. Zgled je izlet v Postojno. Mnoge slovenske deklice se zelo jeze nad ono afero.

Neprijetno te dirne, ako prideš na nunsko porto ter vidiš le nemške napise in slišiš le nemško govorjenje. Ali se res more slovenska deca vzgojiti le, ako čepi v nemškutarski šoli in občuje z otroki zagrizenih Nemcev?!

3.) Gofica Anerspreg — voditeljica neke šole v Šiški — propaguje tudi nemščino, ali podporo rada vzame tudi od Slovencev. Ali je res le nemščina edino sredstvo, da iz zanikernih otrok naredi koristne ude človeške družbe? Ta gospica dopisuje vsem dosledno le nemško.

4.) Kakšen duh vlada v nemški dekliški šoli, je že samoočebi umljivo. Te »smrklje« kar »očofajo« deklice, katera bi ne govorila nemško.

5.) Tudi v Jožefišču morajo učenke, ki tam stanujejo, vedno le nemško govoriti. Čudno, še te preoblečene dekle ljubijo kot svoj šport — nemščino.

Nemške šole so predvsem vzrok, da nekatere ljubljanske dame tako zelo ljubijo nemščino. Zakaj pa se moški ne sramujejo slovenščine? — Prišli so iz slovenskih šol!!

Kot slovensko čuteča mati kličem Vam slovenskim materam, slovenskim očetom:

»Slovensko deco pošiljajte izključno le v odločno slovenske šole!«

„Dijaštvo sebi“.

V tem smo menda vsi edini, da podporna društva, ki obstajajo v vseučiliških mestih ne zadostujejo potrebam. Naolaučujemo vseh in podajamo takoj dokaze: Če imaš absolutorij oziroma drugod eno leto po absolutoriju, ne dobiš od podpornih društev ničesar več: in ravno v takih časih, dostikrat neposredno pred izpiti, pred končnim ciljem, si izročen na milost in nemilost kruti usodi. Abiturijent, ki bi šel rad študirat, nima dostikrat niti denarja za vožnjo, oziroma inkskripcijo. Akademik, ki je ravno malo bolje situiran, pride v hipno denarno zadrego, plačati mu je šolnino, takse in drugo. In končno reven dijak sploh, ki rabi obrok in knjig in za take stvari mora računati na podporna društva, ki imajo po svojih pravilih omejen delokrog in pred vsem gledati na to, da slovenski dijak v tujem mestu ne trpi gladi. Kam naj se torej človek obrne za podporo? To in enake misli so vstvarile popolnoma naraven in samoumeven klic »Dijaštvo sebi«, klic samopomoči. To nas je privedlo k temu, da snujemo podporne fondе. Ti bi ne bili naperjeni proti obstoječim podpornim društvom, temveč bi imeli edini namen, sedanja podporna društva spopolnjevati. Marsikdo bo gotovo skeptično zrl začetkoma na stvar, pa v kratkem času bo postal drugega mnenja. Sami iz sebe ustvarjamo nove vire dohodkov našim kolegom, ki so potrebni podpore. V področju vsakega akad. društva in

vsakega ferijalnega društva naj se osnujejo taki podporni fondi. Ti naj bi potem v teku časa stopili v skupno celoto, ki bi kot tak bila mogočen faktor zja blagor nas dijakov. Ne bomo tukaj podajali kakih pravil oziroma virov, iz katerih bi taki fondi črpali sredstva: Povdarjamo le, glavni vir bodo dohodki veselice, zbirke, koleka i. dr. Če pade enkrat misel na rodovitna tla, bo rodila sama sile, ki boste vedele pridobiti za to vedno novih dohodkov. Vsaj je ravno v nas akademskih sile dovolj! Dosedaj obstajajo taki fondi kolikor znano le v akad. fer. društvu »Balkan« v Trstu in slov. akad. društvu »Ilirija« v Pragi; povsod so se prav dobro obnesli. Misel je torej izprožena in trdnost smo prepričani, da bode vsako akad. in ferijalno društvo v lastnem oziru stremelo za ciljem: vstvariti za svoje člane podporno organizacijo. — Tovariši dijaki! Sedaj odhajate v domovino na počitnice, časa dovolj, da o stvari premisljate, ne samo to, ampak da za stvar, ker je dobra tudi že zbirate gnotne prispevke. Upajmo, da so vsi naše misli dobro razumeli in da bomo v začetku prihodnjega šolskega leta videli naše dijaštvo, ko bo gradilo trdne organizacije samopomoči: torej »Dijaštvo sebi«. Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi. (V tej stvari daje vsa pojasnila »Ilirija« Praha II. Melonova ulica 4/1. —)

Prilazen opomin našim narodnim hotelirjem, gostilničarjem in krčmarjem.

Ni redka prikazen, da se poslužujejo natakarkji, osobito pa natakarkice po naših sicer istinito narodnih hotelih, gostilnah in krčmah jezika, kateri nam Slovencev nikakor časti ne dela, marveč sramoto, ker nas pred našimi nasprotniki smeši. Tako pripetilo se je šele pred kratkim v nekem uglednem in odločno narodnem hotelu na Dolenjskem, da so sedeli pri eni mizi Nemci, k drugi pri sedli so se pa domači kmečki ljudje. Natakarkica pristopi k mizi poslednjih ter jih vpraša: no gospodje ali bote kaj gabelfrühstück? Ali naj vam prinesem vina ali pira, in ali kaj za jesti, znabiti golaš, telerflajš, telečji ajmoht, rospatelne itd. Nemci pri sosedni mizi, osobito dame, katere so to slišale in o katerih je vobče znano, da jim je slovenščina nič manj kakor mlo doneča, so se jele kar na glas smejeti ter praviti: »A ist aber das a Sprach djeses slowenische itd.« In prav so imeli, kajti čemu naš jezik pačiti in rabiti tuje besede. In kaj naj te nemške spake povedo ljudem, ki nemški sploh ne znajo. Odločno narodna dolžnost naših narodnih hotelirjev, gostilničarjev in krčmarjev je gotovo ta, da od svojih natakarkjev in natakarkic zahtevajo čistejšo slovenščino pri postrežbi domačih slovenskih, in ne manj tudi pri postrežbi tujih gostov, ako jim je o poslednjih znano, da naš jezik razumejo. Tako naj bi se imenovalo pivo vedno pivo ne pa pir, in pivo sklanjalo naj bi se kakor vino, torej: pivo, piva, pivu, ne pa: piva, pive, pivu. To, kar Nemci pod imenom Gabelfrühstück razumejo, nazivaio naj bi se slovenski kosilce ali predjuznik, opoldan naj bo kosilo ali obed, ob štirih malica, ne pa južina, zvečer pa večerja. Osobito naj bi se posamezne jedi domače imenovala ne pa drugače. Juha naj bo torej juha ne pa župa, goveje meso govedina, telečje tetelina. Golaš ostane naj v božjem imenu golaš, kajti to je

mažarska jed. Mažari imenujejo namreč govejo živino gulja, in jed katero si pastirji sami kuhajo guljaš. Tellerfleisch kaže imenovati govedina v juhi ne pa telerflajš. Kar imenuje Nemec Eingemachtes, imenovalo naj bi se slovenski tako, kakor to naši bratje Hrvati imenujejo, torej obara, ne pa ajmoht ali pa šč celo hoemoht, torej telečja obara, piščanci v obari itd. Vse kar se mesečne peče, in kar Nemec Braten naziva, ostane naj slovenski pečenka, torej v peči naj se peče pečenka, ne pa prata. Vse kar se pa močnatega peče ali kuha, naj pa bode močnata jed, ne pa melšpajz ali pa še celo pašta. Nemški Schnitzel naj bo slovenski zrezek, Rostbraten pa bržoa. Ta jed je italijanskega izvira. Italijan imenuje namreč na žičnati mreži nad žerjavico pečeno govedino: »la bruciola« (čitaj bruciola), tako od besede »bruciare« kar v našem jeziku žgati pomeni. Nemci se poslužujejo besede Rostbraten, ker se imenuje žičnata mreža nemški Rost, dasiravno bržole nikoli na mreži ne pečejo, ampak izključno le v ponvi. Lungenbraten naj se imenuje slovenski pljučna pečenka, ne pa lungenprata ali še celo ombul. Biftek sme že tudi v slovenščini biftek ostati, ker je to angleškega izvira »Beefsteak« ravno tako kakor Ramsteak, Fille du boef itd. Vse kar se cvre, naj ostane cvrto, ne pa polano, toraj cvrti piščanci, cvrta tetelina, cvrta jetra ne pa pohani piščanci ali še celo pohandelni itd. Kava naj bo kava ne pa kofe. Skratka, vsa jedila in pijače naj se nazivajo kolikor le mogoče po domače, ne pa v tujem jeziku in vrhutega še grdo pokvarjeno kakor: hoemoht, telerflajš, krenbirsteln (namesto hrenovke), šniceln, rostprateln itd. Nikar se nesmešimo pred tuji sami, saj nas že oni čez in čez dovolj.

Dopisi.

Od Device Marije v Polju. Kdor je kdaj zašel na okrajno cesto, ki peče iz Ljubljane v Zalog, vedel bi povedati, kako turško je razdejana in najbolj tisti del, katerega rabi vsaka papirnica in je tudi v njeni oskrbi. Ko je bil pred časom izvoljen naš župan Jakob Dimnik v okrajni cestni odbor, stavili smo v njega vse upanje, da bode vplival na to, da se spravi cesta vsaj v tak stan, da bode cesti podobna. Toda varali smo se; cesta je sedaj še veliko slabša, nego preje. Župan se vedno izgovarja, da se je pritožil na deželni odbor, na okrajni cestni odbor itd., a za cesto se ne briga nihče. Menimo, da se ne motimo, ako rečemo, da je naš župan preveč podložen vodstvu večvste tovarne. Sedaj se govori, da se bo tovarna v Vevčah zvezala s postajo v Zalogu po osebni železnici. A to je najbrže zopet le pesek v oči, ker se se pogajanja s posestniki, kateri imajo za tir pripravna zemljišča, razbiro vselej. Tudi tu se mešata naš župan in njegov tajnik Nace vmes, pa bode težko kaj kruha iz te moke. Na Kranjskem gotovo ni nobene hribovske občine, ki bi imela slabša pota, kot so v občini Device Marije v Polju, kjer županuje klerikalni župan gosp. Dimnik. Srce boli človeka, ko vidi, kako se po razorani cesti mučijo živina, a ni nikogar, da bi posegel vmes. Merodajne oblasti naj bi se vendar usmилile nas in naše živine ter storile konec neznošnim razmeram.

Iz Gradea. Dne 9. junija t. l. je priredila tukajšnja ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pomla-

dansko veselico. Kakor je že obče znano, nam dvorane v mestu niso več na razpolago. Morali smo si jo poiskati izven mesta in smo jo tudi dobili v Ardritzu. Za varnost so se povabila raznašavala, ali tudi tem potom so Nemci dospeli do naših vabil in znana graška lista »Grazer Tagblatt« in »Wahrheit« sta se čutila primoranim, opozoriti nemške burše z nesramnim člankom na našo prireditev. Nihče bi ne črnil besedice, če bi se bila zapisala resnica, ali prestava je bila spačena in jako žaljiva, posebno za naše vrle dame. O tem pa prihodnjič na primernejšem mestu. Proti večeru 9. junija se je vsula močna ploha, toda naši graški zavedni Slovenci niso pozabili, kaj je njih dolžnost. Prišli so sicer nekaj pozneje ali v tako obilnem številu, da se je v kratkem času velika dvorana napolnila do zadnjega kotička. Tudi bratje Hrvati in Srbi so se odzvali našemu vabilu in novo prekrščeno društvo »Domovina« je bilo zastopano po nekaterih članih. Gdč. K. se je zahvalila v izbranih besedah došlim gostom za tako obilen obisk in v kratkih, jedrnatih stavkih razložila pomen naše šolske družbe in žela obilo zahvale. Vzpored je bil dobro izbran in nam je nudil mnogo zabave. Prvi je nastopil mešani zbor in pokazal, da ima v svoji sredini dobre moči in ni nikakor zaostal za onimi prejšnjih let. Posebno nas je presenetil krasni glas g. J., katerega je mešani zbor spremljal in ki nam je že večkrat nudil obilo užitka. G. J. je talent, ki bi se zamogel povspeti do umetniške višine. Trospeva »Angelina«, izborno delo gg. M. in G. in tudi »Izdajalec« sta nam ugajala in pokazala, da imamo dobre soliste. Izboren je bil nastop gdč. N. kot »Gigerlina«, ki nas je s svojim nežnim, dobro izšolanim glasom razvedrila in žela obilo aplavza. Sploh nam je leto pokazala, da je duša vseh prirediteljev in gdč. A. jo je z neumornim trudom podpirala. Pevoigra »Kofetarec«, katero je izvajalo petero naših dičnih Slovenk, je vzbudila dokaj pohvale. Predvsem pa nam je poveljavno omeniti neumoren trud g. M., ki se je pokazal pri vseh točkah kot izvrstnega pevovodjo. Po končanem sporedu se je razvil živahen ples, pri katerem so se v prid družbe sv. Cirila in Metoda prodajali šopki, darovani po g. P. Vspeh te veselice pa ni bil samo moralichen, ampak tudi materialen in upati je, da bode ta veselica odvrгла nai družbi, v prid katere se je veselica priredila, leop vsotico čistega dobička. — Žalibog smo se morali prerano raziti. Upamo pa, da nas ženska podružnica prav kmalu zopet povabi na kako slično veselico. Odzovemo se ji vsikdar drage volje.

Poslanska zbornica.

Proti pravosodnemu ministru.

Dunaj, 18. junija. Začetkoma današnje seje je odgovoril naučni minister grof Stürgkh na interpellacijo poslanca Irota glede zrelostnih izpitov na srednjih šolah. Izjavil je, da naučna uprava ne namerava odpraviti zrelostnih izpitov, ker bi ne bilo niti stvarno utemeljeno niti oportuno odpraviti to institucijo, pri kateri vztrajajo vse druge države in narodi. Poslanec Wastian se je zavzemal za specialno graške potrebe ter končno polemiziral proti izvajanjem poslanca dr. Korošca. Naglašal je, da je docela neopravičeno govoriti o zatiranju Slovencev na Spodnjem Stajerskem. Slovenci bi se sedaj kakor pred desetletji živeli z

(Dalje v prilogi).

Pred sto leti.

XIV.

Marmontov naslednik general grof Bertrand je dospel 29. junija 1811 v Ljubljano. V času od Marmontovega odhoda do Bertrandovega prihoda je opravljal posle generalnega guvernerja mladi general Delzons. Bertrand se je kaj doro vpeljal, s tem namreč, da je dosegel za one čase in razmere izredno visoko podporo pogorelem v Trziču in v Kranju. Cesar Napoleon je sam daroval za Trzič 70.000 frankov, za Kranj pa 30.000 frankov.

Izmed dnevnih dogodkov tistega časa je omeniti, da so 8. marca 1811 usmiljeni bratje morali zapreti svoj samostan in odriniti iz Ljubljane. Prijor Faustos Gradišnik, iz čigar zapiskov smo zadnjič obelodanili jako značilne beležke, je bil napravil mlo prošnjo na vlado, a pomagala ni nič. Vlada je bila mnenja, da to, kar store usmiljeni bratje koristnega, ni v razmerju s tem, kar jemljejo od prebivalstva in zato jih je odpravila.

15. avgusta 1811 so zopet slovensko praznovali Napoleonov god in je general Bertrand daroval za dobitke pri streljanju na strelišču 800 frankov.

7. septembra 1811 je stal pred rotovžem na sramotnem odru neki italijanski ponarejalec denarja, ka-

teremu so vžgali na ramo črki F. L. Obsojen je bil na sedem let ječe s tem, da je moral ceste pometati in nasipe kopati. 10. in 17. septembra 1811 so bili ustreljeni trije francoski vojaki, dva zaradi nepokorščine, eden, ker je svojaega narednika ubil. Ustreljeni so bili »unterm Thurne«.

Kronika poroča dno 27. septembra 1811.: »Ist die ganze Garnison vom General Bertrand gemustert worden. Bei dieser Gelegenheit sagte derselbe zu den croatischen Compagnien, dass der allergnädigste Kaiser Napoleon nichts schnelllicher wünsche, als sie zu sehen, und so sollten sie durch die Schweiz nach Frankreich marschiren; allein ein lautes Gemurmel in ihren Reihen zeugte von keiner gar grossen Reiselust; und wirklich hatten sich in der folgenden Nacht viele von ihnen den entgegengesetzten Weg gewählt.«

Med francoskim uradnimvom so se po prihodu generala Bertranda zgodile precejšnje premembe. Najvažnejša je, da je generalni intendant baron Belleville zapustil svoje mesto in odšel na Francosko, na njegovo mesto pa je prišel grof Chabrol.

S cesarskim dekretom z dne 15. aprila 1811 je Napoleon v smislu Marmontovih nasvetov določil novo organizacijo vse uprave v Iliriji. Tendence tega dekreta je, urediti javno upravo v Iliriji točno po francoskem vzgledu. Ta odredba pričā,

Nemci v miru, ako bi ne bilo med njimi gotovih — hujšaveč, ki neti-jo narodne strasti. Nato je imel mladočeljski poslanec dr. B. ulin dolgi govor, v katerem se je bavil z jezikovnimi razmerami pri sodiščih in ostro napadal pravosodnega ministra dr. Hohenburgerja. Govornik je omenjal, da je sedanji justični minister, ko je bil še poslanec graškega mesta, dne 10. novembra 1898, stavil na takratnega pravosodnega ministra intencijo, v kateri se je pritoževal, da se na Spodnjem Stajerskem imenujejo sodniki ne po njih sposobnostih, marveč po narodnosti. Zagovornika ni nobenega vzroka, da bi postopal z Hohenburgerjem mileje, kakor je le-ta takrat nastopal proti tedanjemu justičnemu ministru. Zato ga vpraša, ako more pojasniti take vsake kulturne države nevedne razmere. Iz nekega dr. Hohenburgerjevega govora je razvidno, da ni bil na čelu avstrijske justične uprave še nikoli slabši jurist kakor je dr. Hohenburger. Tudi minister ostane lahko strankar, ne sme pa strankarstva uvajati tudi v svoj urad. Na to se je govornik obirno pečal z jezikovnim vprašanjem na Češkem in Moravskem ter končno izjavil, da ne bo preje zavladal med narodi mir, dokler ne bo povsodi na severu in jugu pravično rešeno jezikovno vprašanje. Na Bulinova izjavljanja je reagiral minister Hohenburger, a tako medlo in neokretno, da ni mogel izpodbiti niti enega očitja, ki so mu ga zaluzili v obraz razni slovenski govorniki. Na vse dolžitve je odgovarjal s cenjenimi frazami o stvarnosti in objektivnosti. Na to sta govorila zionist dr. Gabel in Malorus Semaka. Za njima se je znova oglašil za besedo naučni min. prof. Stürghk. Med drugim je polemiziral z izjavljajočim poslanca dr. Korošca. Z vsi odločnostjo je zavračal trditve, da bi bil sovražnik slovenskega naroda. Slovenski poslanci v Stajerskem deželnem zboru lahko izpričajo, da takšna trditev ni utemeljena. Za ministrom sta govorila še češki realist dr. Dtrina in socialni demokrat Schäfer.

O šolskih razmerah v Trstu.

Dunaj, 18. junija. V današnji proračunski debati se je oglašil za besedo tudi tržaški slovenski poslanec dr. R. y b a f. V svojem govoru je poudarjal, da so šolske razmere v Primorju, zlasti pa v Trstu za Slovence naravnost obupne. Ministrski predsednik je govoril o skrbi in veliki naklonjenosti vlade napram Jugoslovanom. Ako bi se Bienenrha ne poznalo, da ni sposoben biti zloben, bi se moralo smatrati to trditev za zasmehovanje. Tržaški Slovenci obhajajo letos žalostno 25letnico, odkar so vložili svojo prvo prošnjo za ustanovitve slovenske šole. L. 1892. so vložili novo prošnjo, a ta še do danes ni definitivno rešena. Pod vlado barona Becka se je posrečilo izposlovati, da je država prevzela pet učiteljev na slovenski privatni šoli v svojo službo. A tudi to ni šlo brez kompenzacij, ne morda Italijanom, marveč Nemcem. Vlada je namreč istočasno prevzela v državno službo pet učiteljev na nemški protestantski šoli v Trstu. Volče skrbi vlada za nemško šolstvo v Trstu čim najsilnejše. Nemcem vzdržuje 2 deški, 2 dekliški ljudski šoli, 1 meščansko šolo, 1 gimnazijo in 1 realko. Nemško protestantsko šolo obiskuje samo 213 Nemcev, 203 Italijani in 24 Slovencev. Temu nasproti pa je 200 slovenskih otrok navezanih na eno edino privatno šolo. (Čujte! Sramota za

državo. A vendar so Slovenci v Trstu avtohtoni element. To so dokazale zadnje volitve na način, ki se ne da izpodbiti (Viharno pritrjevanje in ploskanje pri Jugoslovanih in Čehih). Na Primorju nimajo Slovenci niti ene srednje šole, a v Trstu niti ene obrtne šole. Na učiteljskem v Kopru se predavajo najvažnejši predmeti v nemškem jeziku. Vprašanje premeščenja tega zavoda v Gorico še sedaj ni rešeno, ker se vlada boji laških liberalcev. Za novo ustanovljeno nemško šolo v Gorici je dovolilo železniško ministrstvo 3000 K podpore. Ta šola dobiva od »Südmarke« 4300 K, od nemškega »Sulferajna« iz Nemčije pa 4000 mark podpore. V to šolo morajo hoditi otroci slovenskih in italijanskih železniških delavcev. Tržaško železniško ravnanje je dovolilo, da se prispevki uradnikov za »Sulferajn« odtegujejo od plače vsakega prvega. Nemške srednje šole v Gorici obiskuje samo 15 do 20 Nemcev, vsi drugi so Slovenci in Italijani. Dasi je deželni zbor goriški že opetovano zahteval, naj se ustanove posebne srednje šole za Slovence in Lahe, a vkljub temu se v tem oziru še ni ničesar storilo. Na vseh teh šolah se nastavlja izključno Nemci, ki jim je Nemčija vse, Avstrija pa samo postranska stvar in ki vzgojuje otroke v ultranemškem duhu. V teh šolah se čisto dogaja, da se učitelji norčujejo iz narodnosti šolo obiskujočih otrok. Vlada, ki vzdržuje tako šolstvo v Primorju, ne sme pričakovati, da bi ji zaupali Slovenci. Govornik je na to kritiziral politiko »Poljskega kluba« ter z ozirom na italijansko vseučiliško vprašanje izjavil, da priznava Slovenci Italijanom pravico do vseučilišča, vendar pa ne morejo dovoliti, da bi se ta univerza ustanovila v Trstu. Na to so govorili še poslanci raznih strank, na kar je zbornica z veliko večino sprejela tudi drugo skupino državnega proračuna.

Proces proti češkim narodnim socialcem.

Praga, 18. junija. Obravnava proti češkim narodnim socialcem, ki so obdolženi protivojaške propagande in »veleizdaje«, se prične dne 30. t. m. Kazenski senatu bo predsedoval sodni nadsvetnik Kazalický. Državno pravdnstvo je dvignilo obtožbo proti 46 osebam. Sodišče dosega še ni pozvalo nobenih prič. Razprava bo baje večinoma tajna, zakaj, se ne pove. Obtožence bodo zagovarjali najuglednejši češki odvetniki.

Vladarski sestanek v finskih vodah.

Petrograd, 18. junija. Rusko časopisje piše zelo hladno o sestanku carja Nikolaja s cesarjem Viljemom. Mnogo listov direktno naglašajo, da ta sestanek ni v interesu Rusije ampak samo v interesu Nemcev. V »Peterburgskih Vedomostih« piše knez Uhtomskij, da vsa ruska opozicija skripaje z zobmi opazuje entrevju carja z nemškim vladarjem.

Stokholm, 18. januarja. V sredo se je ruskemu brodogradu približal angleški tovorni parnik »Wortburg«. Brodograd ga je s signali opozorilo, naj se ustavi. Ker tega ni storil, je neka ruska torpedovka trikrat slepo streljala nanj. Ker je vkljub temu parnik mirno plul naprej, je torpedovka oddala oster strel nanj. Strel je zadel v kotel ter zdrobil nogo mašinistu. Ranjenca so

Z novo organizacijo so se uredile vse stroke javne uprave. Najvažnejša uredba je nastopila glede pravosodja. To se je razdelilo tako, da je bilo ustanovljenih najprej 21 in potem 23 mirovnihi sodnikov, v katerih priroče je spadala kazenska policija in približno vse to, kar danes opravljajo okrajna sodišča. Sodni dvori prve stopnje (v Ljubljani in v Novem mestu) so oskrbovali vse kriminalne stvari in tudi vse civilne zadeve, ki niso več spadale pred sodnika. V zadevah do vrednosti 1000 frankov je bila proti sodbam tega sodnega dvora nedopustna vsaka pritožba. Ti sodni dvori so bili tudi vzkljena instanca za vse zadeve, o katerih so sodili mirovni sodniki.

Poleg sodnega dvora (tribunala) je bilo ustanovljeno posebno trgovsko sodišče, nad vsemi pa je stal apelni dvor v Ljubljani, pod kateri je spadala vsa Ilirija in ki je bil 30. decembra 1811. z veliko slovesnostjo ustanovljen.

Franci pa niso dali Iliriji samo zunanje organizacije po francoskem vzorcu, vpeljali so tudi globoko v življenje segajoče reforme. Dne 1. novembra 1811. je stopil v veljavo francoski kazenski zakon in tudi civilni zakon (Code Napoleon) je zabil kmalu potem (1. januarja 1812) veljavo v Iliriji. S tem so se zgodile velike premembe. Vpeljana je bila ločitev zakona, duhovčini se je vzelo vodstvo krstnih, poročnih in mrljskih matrik in uvedena je bila

prepeljali v bolnico v Viborg, parnik pa je odplnil proti jugu, ko so na njem popravili poškodbe.

Somisljeniki! Someštani! Vabimo Vas

SHOD narodno-napredne stranke

ki bo v nedeljo, 20. t. m., ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani, Mestnega doma.

Dnevni red: Odkritja dr. Lampeta.

Poročata državni poslanci in župan Ivan Erihar in dež. odbornik dr. Ivan Tavčar.

Pristaži narodno-napredne stranke, pridite vsi na shod!

Jzvrš. odbor nar.-napredne stranke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. junija.

+ Italijanska in hrvatska univerza — apel na slovenske poslance. Piše se nam: Vprašanje italijanske univerze je torej prišlo na tapet. Jugoslovanski poslanci se bodo seveda z nacionalnega stališča uprli italijanski zahtevi in zahtevali bodo slovensko vseučilišče v Ljubljani. Za to idejo se morajo boriti vsi Jugoslovani. A paralelno s to zadevo teče še neka druga, to je vprašanje o priznanju rigorozov, narejenih na Hrvatskem. Po ministrski naredbi iz l. 1902. in iz l. 1904. morejo dijaki iz Dalmacije in iz Istre izvršiti pravniške študije v Zagrebu in so z naknadno skušnjo na Dunaju kvalificirani za vsako državno službo v Avstriji. V Zagrebu doseženi doktorat pa se v Avstriji ne prizna nego mora dotičnik napraviti še dva rigorozna, judicijelni in politični, seveda v tujem jeziku. To je težko in to je tudi krivica. Zato apeliramo na slovenske poslance, naj se zavzamejo za priznanje zagrebskih rigorozov v Avstriji, pa bodo Hrvatje imeli popolno univerzo.

+ Minister Hohenburger je v večerajnji seji poslanske zbornice govoril o zadevi slovenjebistriškega župana Stiegerja. Ta Stieger, podla duša, kakor se je izkazalo pri obravnavi zastran slovenske veselice v Slovenski Bistrici, je imel sredi mesta skladišče za smodnik. Skladišče je eksplodiralo in eksplozija je povzročila veliko škodo ter ubila nekega dečka. Toda Stieger je zagrizen nemškutar in ni hotel nositi odgovornosti za to eksplozijo in prevzeti posledic. Začela se je proti njemu pač sodna preiskava a stvar je bila končana in preiskava ustavljena. Minister Hohenburger pa neče imeti nobene zasluge na tem ustavljenju. Priznal je pač, da je na ministrstvo bila vložena prošnja naj se preiskava ustavi, toda minister je ni uslišal — pač pa jo je ustavilo državno pravdnstvo zaradi — pomanjkanja dokazov. Torej ne minister, nego

obligatorična civilna poroka. Kdor se je hotel, se je pač lahko dal tudi cerkveno poročiti, a duhovčini je bilo prepovedano cerkveno poročiti, če se kdo ni dal prej civilno poročiti. Civilne poroke so se vršile na magistratu in so vsako poroko morali mestni bobnarji prej razglasiti. Sploh so takrat morali imeti Francozi posebno veselje z bobni; celo novo leto se je točno o polnoči razglasilo s tem, da so vsi vojaški bobnarji začeli korakati po mestu in bobnati. Obseg ljubljanske škofije je francoska vlada razširila in uvedla tri razrede župnikov, ki so dobivali po 1000, 900 in 700 frankov letne plače in katerim je morala občina dati župnišče z vrtom. Za to pa so morali župniki in vsi duhovniki sploh vsa cerkvena opravila izvrševati popolnoma brezplačno. Za pogrebe, poroke, krste, maše in očenase itd. niso smeli duhovniki ničesar zahtevati.

S 1. januarjem 1812 je bil tudi uveden francoski koledar, in so bili odpravljeni katoliški prazniki. Poleg nedelje so bili na leto samo štirje prazniki.

Duhovščina s temi reformami seveda ni bila zadovoljna, a vodil jo je razumni škof Kavčič, ki je vedel, kakega pomena je za cerkev, če goji dobro razmerje s framazonsko vlado cesarja Napoleona. Cerkev se je brez ugovora vdala tem reformam; seveda, ko je začela temneti Napoleonova slava, tedaj so bili duhovniki prvi, ki so vplivali na ljudstvo v protifrancoskem smislu.

državno pravdnstvo je ustavilo preiskavo. Ali se je Hohenburger zmazal!

+ Vsak pometaj pred svojim pragom, to domačo prislovico priporočamo listu »Slovenec« v blagotno upravljanje in strogo ravnanje. V eni zadnjih števil se je obregnil nad mestnimi ulicami in trgi, češ, da je bil v tem pogledu večji red in snaga za časa nemškega županovanja v slovenski Ljubljani! — Naj »Slovenec« svoje »častite bravce« — tudi visoko gospodo duhovskega stanu večkrat opomni, da dajo pridno pometati po cerkvah in po hodnikih, kjer se valja večkrat večletni prah po stenah in po tleh. — Ako se hočejo starejši gospodje okoli »Slovenca« nekoliko zamisliti v one mračne čase, ko so županovali Dežmani, Suppani etc. — bodo morali priznati, da je bila Ljubljana v oni dobi umazana in zanemarjeno mesto, primeri tudi okoličnice Tivoli sedaj in nekdanj, kakor dan in noč!! — Mestna straža pa naj pazi, da se pred hišami vsak dan redno pometi in naj se nemarne hišne posestnike po enkratnem opominu strogo kaznuje — potem bode Ljubljana tekmovala z Zagrebom, ki je priznalo eno najčistejših mest v monarhiji! Da je Ljubljana čedno in čisto mesto in da se vzdržuje strogi red po ulicah, naj bode povedano »Slov.« na uho, da se je letošnjo strogo zimo neki iz večjega mesta Koroške semkaj se preselil višji vojaški dostojanstvenik kar čudil, da je mogel že bo 8.—9. uri zjutraj prosto stopati po očiščenih hodnikih, medtem, ko so pustili v onem koroškem mestu kar po cele dneve sneg ležati ob hišah, da so ga ljudje pohodili!

+ Kočevski Slovenci smo že predlobo časa molčali. Upali smo, da se razmere v kočevskem mestu ublažijo; pričakovali smo, da bode po posredovanju okrajnega glavarstva mestna občina poskrbela za red in mir v mestu; upali smo, da se bodo običajni napadi na Slovence ali sploh opustili, ali pa vsaj omejili. Gospod okrajni glavar baron Schönberger, župan, cesarski svetnik Loy, oba sta slovesno obljubila, da bodeta z združenimi močmi delovala na mirno delovanje, tako kočevskih kot slovenskih podjetnikov ter da bodeta skupno vplivala na znane hujšaveč kočevskega življa, naj le-te opustijo brutalne svoje napade na mirno slovensko prebivalstvo v Kočevju. Kako oba veljaka držita svojo obljubo, bi jima lahko dokazali z navedbo prestopkov in zločinov, ki so se izvršili v zadnjem času na kočevske Slovence. Gotovo bomo še enkrat javno spregovorili o pobujanju šip v slovenski posojilnici, dalje o zahrbtnem streljanju na Slovence — za sedaj pa moramo le navesti zadnji slučaj, ki eklatantno kaže, da smo Slovenci v Kočevju brezpravni. Z ozirom na brzojavko v večerajnji številki pripominjamo, da je bila v solidni Tomičevi gostilni v četrtek zvečer vrlo dostojna slovenska družba, ki je ob prisotnosti in sopevanju gospe gostilničarke zapela par slovenskih pesmi. Kar pride v gostilno kočevska družba in ž njo policaj Kroker, ki so vsi obenem napadli slovensko družbo in so pri tem prav tolovajsko, skoro do smrti pobili tajnika slovenske posojilnice. Kje je ta županova obljuba, ko policaj aktivno napada; kje je beseda glavarjeva, ko na pomoč poklicano orožništvo ni niti enega napadalec aretovalo; kak pomen ima tukajšnje sodišče, da napadalec ni pridržal v varnem zavetju, dasi ve in je bilo opozorjeno, da bodo pobegnili!! Državno pravdnstvo v Novem mestu, ali si res brez oči!! Gospod baron Schönberger, kaj ste se res udingali Kočevjarjem, ki so vas hoteli še pred kratkim v Rinžo vreči!! Pozorni bomo na obravnavo.

+ Hudomušnost tržaških Slovencev. V četrtek večer so namerali tržaški irredentisti in mazzinijanci zopet »naskočiti« tamošnji Narodni dom, ter se v ta namen že zbirali s svojimi revolverji okoli njih — od Slovencev razbitega — brloga, kavarne »ai volti di Chiozza« — Slovenci so o nameravanem napadu zvedeli, se zbrali pred Narodnim domom in mirno pričakovali »milih gostov«, katerim so namenili »napredni primeren« sprejem. Okoli Narodnega doma in trga »Caserma« — kjer je od 13. junija sem najživahnejša točka tržaškega mesta — se je nabralo ogromno število radovednih Tržačanov, ki so tiho in mirno pričakovali na »sprejem« pred Narodnim domom, ali kakor ga sedaj imenujejo: Magistrato civico sloveno. Vse je bilo že pripravljeno, — le Garibaldijevih junaških naslednikov ni hotelo biti od nikjer. Korajža jim je bila namreč zlezla v hlače, ko so se spomnili bunk na hrbitih in glavah, katere so odnesli tu večer prej od Nar. doma, kjer so bili za svoj poskus naskok tako naklesteni, da so bežali kot — zajci. Ti junaki so kot nalahše za vojsko — Baratierija! — No, okoli desete in pol ure zvečer so bili Slovenci že siti tega čakanja in eden Slovencev stopi

k telefonu v Narodni kavarni in pokliče kavnaro »volti Chiozza«. — Hallo! — zveza gotova! — Pri telefonu v Chiozzi več irredentistov, a Slovenec jih v laškem jeziku pozove: »Pridite že vendar, mi na vas ne bomo čakali celo noč!« — Odgovor je bil — grozna kletev! — Kaj se je nato v Chiozzi zgodilo, o tem kronika molči, pač pa se je nek »mehanik« drugi dan pri kozarcu piva v restavraciji »Aurora« izrazil, da je popravljal v »Chiozzi« telefon, ker je nekdo v »sveti« jezi udaril po njem in ga — polomil. Ker je bilo čakanje pred Narodnim domom pri vsej »telefonadi« brezuspešno in že dolgočasno, kaj so si hudomušneži zmisli! Spraviti na noge policijo. — Ker je bilo na vojaškem trgu še vse polno italijanskih radovednežev, je nekdo vskliknil: napravimo špas, da izstavimo policijo, ki je sinoči tako surovo postopala! Kako pa? vprašajo drugi. — No, kako! Naredimo tudi nocej za šalo »šturm«, kot smo ga napravili sinoči zares, in policija bo tu. — Prvi moment se je vse zasmajalo, a par minut pozneje se je začel krepki: Hurra! — In ponižni gledalci so začeli bežati na vse štiri strani, tako da so pred neko kavarno celo prevrnili par miz. — Zopet smeh! Čez deset minut je bilo na vojaškem trgu že — 80 policajev s štirimi uradniki, ki so z vsi »resnostjo« — pač pa večjim taktom kot prejšnji večer — zasedli trg in prostor pred Narodnim domom. Namen je bil dosežen in hudomušni tržaški Slovenci so se smeje porazgubili na svoje domove.

+ Kamorist Pagnini odložil državnozbornski mandat. Večkrat smo omenjali, kako hud Italijan in kamorist da je italijanski bogataš in — ironija! — socialdemokratski državni poslanec Pagnini v Trstu. Našim sodrugom to seveda ni bilo prav in zagovarjali so vedno in še prav s ponosom imenovali Pagninija svojim — sodrugom. Ali sedaj, ko je bilo vodstvo socialdemokratske stranke sklenilo — kot smo že pisali, da ujame temveč slovenskih kalinov — postaviti tudi dva slovenska socialista kot kandidata (seveda v okrajih, kjer se je prej vedelo, da ne bosta izvoljena) in ko je poslanec Pittoni predlagal, da bi socialisti pomagali pri ožjih volitvah Slovencev, je ultra-italijanska duša v Pagniniju vskipela, in razkačil se je tako, da sta se s Pittonijem dejanski spopadla, da je morala posredovati — policija. V petkovem Piccolu pa Pagnini že naznanja svojim volilcem III. okraja, da polaga mandat in izstopa iz socialdemokratske stranke, ker nje vodstvo tira politiko, ki žali »narodni čut« tržaškega mesta, to se pravi: ker je postavila dva slovenska socialdemokrata kot kandidata in ker je v ožjih volitvah celo hotela pakirati s Slovenci. Ali ste ga videli ptiča s pravim perjem!! Altrioče: mednarodni sodrug, kot so ga imenovali Kopač, Končnik et comp. bella, katera poslednja je edina kriva, da ni bil na ožjih volitvah izvoljen poštnjak dr. Gregorin mesto ultra - kamorista in renegata Mraka.

+ »Slovensko časopisje na mejo!« Prijatelj nam piše: Pod gornjim napisom je pozval »Slov. Narod« št. 132 z dne 14. t. m. naše čitajoče občinstvo, naj bi bolj pridno zbiralo in shranjevalo prečitane politične in tudi strokovne liste (»Kmetovalca«, »Dolenjske Novice« itd.) ter jih oddajalo naznačenim trafikam, da se pošiljajo na jezikovni meji živčim Slovincem! — Dobro poznavajoč naše rodbinske razmere, vem, da se prečitani listi pomečejo v stran in se navadno kamor si bodi založijo, da se jih ne more več najti. Naj konzorcij »Slovenskega Branika« nabavi za vsak list posebne platnice (Mappe) z napisom, kakršne si je napravila tukajšnja »Narodna čitalnica« pri g. Bonaču, kjer se hranijo skozi vse teden prečitani listi! Te platnice bi se oddale onim družinam, ki bi se oglašile zanje, a ostanejo lastnina konzorcija. Poskusite, vspeh sigurno ne izostane! Listi naj se pobirajo v soboto dopoldne, a ne v petek.

+ Ravno o pravem času je dobila Ljubljana izključno slovenske napise za trge, ceste in ulice, da bodo odposlanstva raznih slovenskih narodov, ki bodo prišla ob priliki velike slavnosti pevskega društva »Slavec« k nam na obisk, videla, da je središče vse Slovenije tudi po svoji zunanosti resnično slovensko! Spominjamo se, da so svoje dni došli bratje Hrvatje k neki slavnosti v Ljubljano ter z listki v roki povpraševali »gdje je Veliki trg?« — a pisano pa je bilo Rathausplatz« na soplehjih Glavnega trga. Tud bolj priprosti domačini jim niso mogli povedati, kje je »Veliki trg«!

+ Poljedelski svet. Za tretjo dobo do leta 1913 so imenovani v poljedelski svet kot zastopniki Kranjske sledeči gospodje: 1. od deželnega odbora Fran Povše, veleposesnik in predsednik Kmetijske družbe kot član in kot namestnik grof Barbo, član deželnega odbora; 2. od Kmetijs-

da Napoleon tedaj ni več mislil vrniti Avstriji novo Ilirijo, če je sploh kdaj imel ta namen in da jo je hotel kar mogoče tesno združiti s Francijo.

Vodstvo vse javne uprave v Iliriji je po tem novem organizacijskem statutu ostalo v rokah generalnega guvernerja in njegovih ministrov; ti so imeli sicer razne naslove, a povsem funkcije ministrov. Generalni intendant je oskrboval finance, generalni justični tajnik pravosodje, generalni poštni ravnatelj promet, generalni šolski nadzornik šolstvo. Politično upravo v strogem smislu tega izraza je vodil generalni guverner sam s svojim tajnikom. Ta tajnik Heims je bil pravzaprav minister notranjih zadev.

Vsa Ilirija se je zdaj razdelila na okrožja, ki se so delila na kantone. Kantoni so se delili na arrondissements (veleobčine). Kranjska je bila razdeljena na tri okrožja: ljubljansko s 7 kantoni, novomeško z 8 kantoni in postojnsko s 6 kantoni. Leta 1813. se je ljubljansko okrožje razdelilo in je bilo ustanovljeno posebno okrožje s sedežem v Kranju.

Občinam, urejenim kakor na Francoskem, so stali na čelu župani (maire) in županski pristavi ali tajniki (adjoint). Župane in njih pristave je imenovala vlada. Za Ljubljano je grof Bertrand z dekretom z dne 3. januarja 1813 imenoval proviziorno komisijo, ki je prevzela upravo občine. Na čelu ji je bil baron Codelli, ki je pozneje tudi bil imenovan za ljubljanskega župana.

ake družbe: G. Pirc, ravnatelj Kmetijske družbe kot član in kot namestnik veleposestnik Jože Pogačnik in 3. od poljedelskega ministrstva R. grof Auersperg kot član in kot namestnik H. Scholmayer-Lichtenberg, gozdni in posestnik ravnatelj kneza Schönburg-Waldenburg. Poljedelski svet ima sedaj 84 članov in ravno toliko namestnikov.

+ Najgrrše poročevalce ima »Slovenec« iz Idrije. Vsaka stvar je nesramno zavita ali pa naravnost popolnoma zalagana. To smo že neštevilokrat javno pribili. Tako je tudi s poročilom o zadnji občinski seji, ko katoliški resnicoljub pravi, da je odbornik Pleskovič predlagal, da se z regulacijo Nikave takoj prične in to priliko porabi, da se obregne ob predlagatelja. V resnici pa je odbornik Pleskovič predlagal, naj županstvo vpraša pri deželnem odboru, zakaj se ne izvršujejo sklepi deželnega zbora na predlog poslanca Gangla, da dež. odbor izgotovi po svojih organih načrte za regulacijo Nikave in sicer idrijskega mesta. Predlog je bil popolnoma na mestu. Že lansko leto sta merila dva deželna inženirja Nikavo, pa o načrtih ni še danes duha ne uruha. Ali se mar pošiljajo deželni uradniki radi lepšega v Idrijo in je li bil to samo volilni manevar? Tudi z delom regulacijskega načrta se še ni pričelo, dasi je to eminentne važnosti in nujno potrebno za idrijsko mesto. Saj se vendar ne more preje o stvari odločevati, dokler niso izgotovljeni potrebni načrti. Ali naj bode povračilo za ogromne deželne doklade, ki jih Idrija plačuje vsako leto deželi, samo neizpolnjeni še tako skromni sklepi deželnega zbora in kvečjemu šikaniranje naprednega občinskega odbora. S takim nastopanjem se more slepiti samo Oswaldove pristaše, napredni Idrijčani pa bodo že vedeli, kaj je dolžna dežela napram idrijskemu mestu. Zlasti bomo pazili na to, da pride primeren delež 10milij. posojila tudi na Idrijo, ki plačuje za Ljubljano največ deželnih doklad, pa doslej še ni videla borega od dežele.

+ Niti vinarja ni trpela idrijska občina radi gerenta pravi »Slovenec« idrijski dopisnik. Dobro, da bi bilo tako, pa žal ni. Treba resnici na ljubo popraviti klerikalno trditve. Nepotrebn eksperiment z novim električnimi žarnicami je veljal občino nad 500 K, pravdni troški nezakonitega odpusta tajnikovega presežajo tudi 500 K, tajnikov zastopnik je računal 254 K, gerentov dr. Pegan pa 283 K, nepotreben jarek pri realni je veljal do 500 K, za koliko pa je gerent oškodoval občino pri neki zamenjavi občinskega posestva in kako skandalozno je tu postopal, se bo pa šele dognalo. Na račun o gerentovi škodi občini bo znašal nekaj tisocev, klerikalci pa pravijo, da niti vinarja ni napravil gerent škodo občini. Sedaj se lahko izprevidi, kako bi izgledalo klerikalno občinsko gospodarstvo, če se že v sedmih mesecih napravi kar na tisoče očitne škode. In taki ljudje so venomer vpili o naprednem gospodarstvu v idrijski občini. Še par pripomb o realnem kanalu. Klerikalni dopisnik po svoji stari navadi zopet grdo zavija in laže. Doslej se namreč še nikdar ni duplina zamašila, torej tudi ni bilo treba županstvu ničesar ukreniti. Seveda ne bo kanal nobenemu škodoval, ker bo ostal neraben, ker so si fekalije zopet našle svojo pot v dupline. Zadnjič smo konstatirali, da je gerent dal takoj napraviti nov kanal, po katerem bi se odvajale fekalije naravnost v Nikavo, kar pa je iz zdravstvenih ozirov popolnoma nedopustno, ne da bi bil preje dal poskušati napako odpraviti na kak drug način. Da je bilo to mogoče in edino na mestu, se je sedaj pokazalo, ko se je napaka takorekoč naravnost potom odpravila. Imeli smo torej v zadnjem našem dopisu popolnoma prav in tega spremeniti ne more nobeno klerikalno zavijanje.

+ Imenovanje. Gozdni komisar I. raz. O. Paul v Postojno je imenovan za višjega komisarja istotam.

+ Iz šolske službe. Mestni šolski svet ljubljanski je namestil bivšega suplenta v Borovnici gosp. Josipa Trtnika kot suplenta na tretji deški mestni šoli v Ljubljani.

+ Veselica napredn. političnega in izobraževalnega društva za kolizejski okraj se vrši v nedeljo, dne 20. t. m. na lepem senčnatem vrtu restavracije »Novi svet«. Sodeluje cela Slovenska Filharmonija ter slav. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Ker se je keglanje na dobitke pretečeno nedeljo vsled slabega vremena moralo prekiniti, nadaljevalo se bo do keglanja 20. t. m. cel dan in zvečer ob 9. se dobitki razdele. Čisti dohodek te veselice je namenjen za društveno čitalnico. — Društveni odbor vlnjudno vabi k mnogobrojni udeležbi. Za zadostno zabavo bo skrbel odbor, za dobro in pristno kapljico pa restavrater. V nedeljo popoldne torej na svidenje na vrtu restavracije »Novi svet«.

+ Prapor radovljjskega »Sokola«, kateri je izložen v izložbi vrlih

trgovcev gg. Gričarja in Mejača in katerega bo razvil krepko društvo slovesno dne 11. julija, kateri dan bo gotovo eden najlepših praznikov za gorenjsko Sokolstvo, na kar opozarjamo že sedaj bratska društva in prosimo častne udeležbe, je izdelan v preprosti tehniki, pa ravno zato sokolskemu namenu najprimernejše in prav posebno okusno. Na eni strani je na rdečem dnu, obrobjenem z modrim robom uvezen leteč sokol z ročko in krempljih, pod njim pa srebrno uvezeno sokolsko geslo: »Krepimo se!« Na drugi strani pa je na modrem dnu, obrobjenem z rdečim robom, v zlatu uvezen napis: »Telovalno društvo Sokol v Radovljici 1908–1909.« Okroglinokrog obrobja zastavo ozka srebrnozlatata vrstica. — Kakor smo že rekli, je prapor izborno delo priznane naše domače tvrde M. Drenikove v Ljubljani, ki se je s tem svojim delom v resnici še posebno odlikovala. Pripomnimo naj še, da je zastava izredno lahka, kar jo gotovo odlikuje pred sedesaj navadnimi težkimi društvenimi prapori, ki jih je bilo zlasti ob slabem vremenu zelo težavno nositi in spravljati. Zastava bo pač res v ponos čilemu in zavednemu društvu, kateremu le želimo, da bi se zbiralo pod njo vedno častno in sokolsko čilo in čvrsto. Na zdar!

— Konec šolskega leta na učiteljski. Včeraj sta sklenili šolsko leto obe tukajšnji c. kr. učiteljski. V I., II. in III. letniku moškega učiteljskega je bilo 98 gojencev. Z ugodnim uspehom je izvršilo nauke 68 gojencev, med njimi 7 z odliko, ponavljalnih izpitov je 18, pri 12 gojencih je učni uspeh nezadosten. — Na ženskem učiteljski je bilo v prvih treh letnikih 127 gojek. Učni uspeh je pri 121 gojenkah ugoden, odlik je 31, ponavljalnih izpitov je 5, pri 1 gojenci je uspeh nezadosten. Zrelotni izpiti se prično v ponedeljek, 21. junija. Na moškem učiteljski dela zrelotni izpit 36 rednih gojencev IV. letnika in 1 privatist, na ženskem 43 rednih gojek IV. letnika in 23 privatistinj.

— Družbi s. Cirila in Metoda so darovali idrijski šestsoščolci 10 kron mesto venca svojima umrlima soščolcema Vončini in Szillichu. Hvala!

— Za »Aljažev dom« je daroval g. dr. Alojzij Praunseis, zobozdravnik v Ljubljani znatno vsoto kron 185 16. Prisrčna mu zahvala!

— Kresna veselica. Občinstvo se vlnjudno opozarja, da se vrši danes na dirkališču III. kresna veselica, kojoj priredi telovadno društvo »Sokol« v Ljubljani.

— Telovadno društvo »Sokol« priredi v nedeljo 4. julija t. l. svojo II. javno telovadbo, spojeno z veliko ljudsko veselico na Ledinjakor lansko leto. Dopoldne ob 9. uri se prične tekmovalna telovadba potem skušnja prostih vaj. (Zraven svira slov. Filharmonija, tudi za zajtrk bo skrbjeno). Vstopnina za dopoldne 20 h. Popoldne ob 4. uri začetek veselice ob 5. uri javna telovadba, po javni telovadbi sledi veselica, ki bo nudila vsakemu veliko zabave. Društveni pevski zbor zapoje nekaj veselih pesmic, vrle slovenske gospe in gospodične pa bodo v paviljonih skrbjele za točno postrežbo gostov. Poleg veselicega prostora se vrši ples pri posebni godbi. Vstopnina 60 h.

— Razstava slovenskih umetnikov. Skupen poset razstave je prijavilo že več srednješolskih razredov. Pripravljajo se tudi skupni poseti delavskih organizacij. Tako se bo hram slov. umetnosti odprl najširšim krogom. Za takšne skupne posete je vodstvo poskrbelo za tolače.

— Razstava slovenskih umetnikov. Od sedaj je razstava odprta vsaki dan od 9. do 12 $\frac{1}{2}$, od 2 $\frac{1}{2}$ do 7. Vstopnina 1 K, ob nedeljah in praznikih 60 v, za dijake in delavske organizacije 40 v.

— Kresna noč v Trnovem. Sl. občinstvo opozarjamo še enkrat na veselico, ki se vrši jutri ob 4. popoldne v Kolezijskem parku za mestnim bazenom v Trnovem s sporedom, ki je bil objavljen že v včerajšnji številki našega lista.

— Slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec« vabi na veliko pevsko slavnost v Ljubljani povodom društvene 25letnice v dne 27., 28. in 29. junija 1909. Spored slavnosti: Sobota, dne 26. junija: Sprejemanje gostov. Ob 8. zvečer sestanek na vrtu »Narodnega doma«. Nedelja, dne 27. junija dopoldne: Sprejemanje gostov. Ob 10. zbirališče vseh društev in gostov v »Narodnem domu«. Ob 11. prva pevka vaja za skupne zbor v veliki dvorani »Narodnega doma«. Ob 12. slavnostni sprevod po mestu. Popoldne: ob 2. slavnostni banket v veliki dvorani hotela »Tivoli« (Švicarija). Ob 4. velika ljudska veselica v »Zvezdi« in na Kongresnem trgu. Ponedeljek, dne 28. junija dopoldne: ob 8 skupne zajtrk na vrtu hotela »Tivoli«. Ob 11. slavnostno zborovanje v veliki dvorani »Narodnega doma«. Popoldne: ob 1. druga pevka vaja za skupne zbor v veliki dvorani hotela »Union«. Ob 2.

akupni obedi in v posameznih restavracijah. Ob 3. ogled mesta, muzeja itd. in ogled okolice raz ljubljanskega Gradu. Ob 8. zvečer slavnostni koncert v veliki dvorani hotela »Union«. Po koncertu: komers na vrtu tega hotela. Torek (praznik), dne 29. junija: ob 6.02 zjutraj izlet v Postojno (vstopnina v jamo 1 krono), ob 3.04 pop. iz Postojne v Trst (prihod ob 5.35). Dne 30. junija ogled Trsta, znamenitosti in po morju v Miramar. — Dne 1. julija ob 7.48 zjutraj iz Trsta na Bled (prihod ob 11.15 dop.). Vožnja po jezeru, izlet v sotesko in k slapu v Vintgar. Zvečer poslovitve in razhod izletnikov. Pri slavnosti sodelujejo: češka, hrvaška in slovenska pevstva in narodna društva ter popoln orkester »Slovenske Filharmonije«. Podrobni sporedi dobivali se bodo v slavnostnih dne. Ona društva, ki ne sodelujejo pri slavnostnem koncertu ali ki se ne udeležijo izletov, bodo poljubno v nedeljo zvečer že lahko zopet odhajala.

— Koncert v »Unionu« dne 28. junija t. l. povodom 25letnice »Slaveca« bode obsejal muzikalno najzbranejši spored čeških, hrvaških in slovenskih pesmi ter bode nastopilo na tem koncertu tako število slovenskih pevcev, katero dosedaj menda še ni bilo zastopano v slovenski Ljubljani. Društva nastopajo skupno in posamezno. Vsak ljubitelj petja imel bode torej v pevskem oziru izredno naslado in umetniški užitek. Predprodaja vstopnic za koncert prevzela je iz prijaznosti gospa Česarek, trafika v Šelenburgovih ulicah.

— Plemenito darilo bivšega »Slavecovega« člana. Gospod Avgust Tomažič imetnik tvrde Iv. A. Hartmann v Ljubljani je bil ob ustanovitvi pevškega društva »Slavec« pred 25 leti njega član. Spominjajoč se tega dejstva letos ob 25 letnici društva, poslal je »Slavecu« 100 K z željo, da se ga s vsoto 40 K vpiše kot ustanovnega člana, ostali znesek 60 K pa daruje »Slavecu« v društvene namene. To izredno zanimanje bivšega člana za društvo ob njega 25 letnici je res hvalevredno in zasluži vsega priznanja. Ziveli!

— Izredna skupščina odposlancev »Zveze slovenskih pevskih društev« se vrši v ponedeljek, dne 28. t. m. neposredno po slavnostnem zborovanju ob priliki slavnosti 25letnice »Slaveca« v veliki dvorani »Narodnega doma« z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o izpremenjenih pravilih. 2. Volitev upravnega odbora v smislu izpremenjenih pravil. 3. Slučajnosti.

— Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« pozivlja damski in moški veselčni odsek, kakor tudi stalni odbor, da se gotovo udeležijo skupne seje, ki bo jutri v nedeljo, točno ob 10. dopoldne v društveni sobi v »Narodnem domu« I. nadstopje desno.

— Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi dne 4. oziroma v slučaju slabega vremena dne 11. julija, kakor je to že objavilo v »Slov. Narodu« dne 11. marca t. l. I. veliko ljudsko veselico in sicer na vrtu na novo zgrajenega hotela Tivoli »Švicarija«. Podrobnejše spored, ki bo jako raznovrsten priobčimo pozneje.

— Pogreb dijakov Vončine in Szillicha. Dijaka Vončina in Szillich sta bila včeraj pokopana brez duhovna in brez zvonjenja, vlnjudno temu, da so trije zdravniki pri raztelesanju konstatirali, da samomorilca nista pri zdravi pameti. To je tudi »Slovenec« že konstatiral. Vkljub temu je duhovščina jima odredila cerkven pogreb. No gospodje so pač zopet pokazali, da poznajo Kristusovo ljubezen do bližnjega le v — stotikih!

— Člani »N. D. O.« dobe znižane vstopnice za umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu. Vsak član dobi v uradu »N. D. O.« vstopnico za 40 v. (20 kr.). Ker je ta razstava prva, ki je prirejena v takem smislu, da je omogočen vstop tudi delavskim slojem, je toplo priporočati našemu narodnemu delavstvu, da si jo v obilnem številu ogleda. Vstopnice so naprodaj v uradu ob uradnih urah Le pridno sežite po njih.

— »Slovenec« v album. Piše se nam: Številčno mi je prišla v roke 129. številka »Slovenca« v kateri v svoje veliko presenečenje ugledam članek z naslovom: »Kako Hribar uči Ruse racionalno kmetovati.« Govornik, kateri je na zborovanju Slovenske Ljudske Stranke v Ljubljani tako govoril, kakor je pisano v imenovanem članku, je zelo slabo poučen o razmerah, v katerih živimo Rusi na Kranjskem. Kar se podpisanege tiče sprejet sem bil kakor brat tako v Ljubljani kakor v kraju kjer se sedaj nahajam, pa tudi kakor sem iz zanesljivega vira zvedel ostali moji rojaki, kateri so za menoj prišli na Kranjsko, so bili nad vse prijazno sprejeti. Ni mi tudi znano, da bi kateri izmed nas obupna pisma domov pisal, to bi bilo tudi nepotrebno, saj smo prosti, ter se lahko vrnemo, kadar nam drago. Laž je tudi, da se nas porablja za težka dela, ako pa pomagamo pri delu, katero ne spada k pouku v kmetijstvu,

je to naša prosta volja, ne mora nas nikdo siliti k temu niti braniti. Gosp. Hribarja bodem pa vedno imel v prijetnem spominu kot mojega dobrotnika in prijaznega gospoda, in hvaležen mu bodem, da sem po njegovem posredovanju prišel med brate. — V Materiji vasi; dne 16. junija 1909. — Nikolaj Večeslavovič Tusnov.

— Parobrodna družba avstrijskega Lloydja naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je v zadnjem času ponovno opazila, da so se za prevoz po njenih parnikih v Indijo, na Kitajsko in Japonsko namenjene pošiljke kratko pred odhodom dotičnega parnika, da celo v zadnjem trenutku oddale. Posledica tega je bila, da se je nakladanje in pravilno zlaganje po pristaniščih le z velikim trudom in s izrednimi stroški moglo izvršiti. Ako se upošteva polno delavno sezono ter tudi uvažuje za pravilno razdelitev blaga na krovu potrebne uredbe, je le naravno, da bodo blago ob večini voženj tako dolgo, dokler odpošiljatelj svoja blaga ne bodo pravočasno oddajali, moralo zaostati. Interesenti so tedaj naprošeni, da za odpošiljatev namenjeno blago v bodoče pravočasno oddajo.

Opozarjamo na današnji oglas Kolinske tovarne za kavine primese, o katerih podajamo naslednje poročilo, da se seznanimo slovensko javnost s tem slovenskim podjetjem. Kolinsko tovarno za kavine primese je poklical v življenje arhitekt Č. Krička, ki je že leta 1894 izdelal vse priprave za ustanovitev te tovarne, kakor tudi za zgradbo sušilnice za cikorijske korenine. Leta 1895. je bila dograjena nova tovarna v Kolinu in sušilnica v Rečianih in istega leta se je pričelo z izdelovanjem in razpečevanjem Kolinske cikorijske. Mlado podjetje se je moralo v početku svojega obstanka boriti z raznimi težkočami, kajti tudi na Češkem je še pri večini konzumentov vladalo napačno mnenje, da slovenski izdelek po svoji kakovosti ne more doseči nemških izdelkov. Vztrajnosti ustanoviteljev pa se je vendar posrečilo polagoma pospešiti razvoj podjetja in pridobiti stalen krog odjemalcev za slovenski izdelek. Zanimanje za to podjetje se je nepričakovano pomnožilo, ko se je leta 1898. pretvorilo podjetje v delniško družbo češkomoravskega trgovstva s temeljno glavnico 600.000 K. Rapidno se množeci promet je primoral družbo, da je ustanovila podružnico tovarno v Prostějovu na Moravskem, v kateri namen je bila izdana nova emisija delnic v znesku 400.000 K. Obe tovarni se nahajata danes v najzvišnejšem obratu in nemški konkurenci je bil z dosedanjimi imenitnimi uspehi tega podjetja zadan občuten udarec. Letos je napravila družba v svojem razvoju pomemben korak naprej s tem, da je od g. Ivan Jelacina kupila trdno in varstveno znamke »Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani« ter se tako približala narodnemu trgovstvu na slovenskem jugu. Delniška glavnica je bila za prve potrebe zopet zvišana za 200.000 K, katere delnice so bile določene v nakup slovenskim, hrvaškim in srbskim trgovcem. V Ljubljani seveda družba še v tekočem letu popolnoma novo po najmodernejšem načinu urejeno tovarno, tako da postane Kolinska tovarna za kavine primese podjetje vsega slovenskega trgovstva in tudi v naših krajih doseže ono stopnjo v tej industriji, ki jo zavzema dosedaj nemška konkurenca. Podjetju, ki priinese v Ljubljano novega gospodarkega napredka, želimo na slovenskem jugu najboljšega uspeha ter njega izdelke vsem slovenskim rodbinam najtopleje priporočamo.

Iz Šiške se nam piše: Vodovod bomo res dobili, a z načinom vpeljav nismo prav nič zadovoljni, saj gospodari tu zopet nemška roka. Slovenski odborniki vodovodne zadruge v Spodnji Šiški izvolili so si načelnikom pruskega podanika in taistemu tudi delo, proračunjeno na 103.000 K, oddali. Ker nestrokovnjak pod čudnimi dokazi izvršuje delo, vložilo se je od več interesentov podpisano vlogo na c. kr. okrajno glavarstvo, na katero pa ni odgovora, baje, ker ni časa. Zatorej osmelimo se javno vprašati: Ali ni odbor kršil svojih pravic s tem, da je delo oddal v nasprotju z oblastveno potrjenimi zadržnimi pravili in v nasprotju z določilom § 21, ki slovi: »predstojništvo lahko (vodovodna dela) odda, ali pa jih pod nadzorstvom strokovno izobraženega tehnika dovrši samo v svoji režiiji. — Vodovod se ima graditi pod strokovnim vodstvom, državna in deželna uprava pa lahko to gradjenje po potrebi nadzorujeta«. — A odbor je oddal delo svojemu predsedniku, ki ni nikdar bil strokovnjak, temveč le nekakš kramar ali maser ali kaj že po tujih toplicah? Pravilno bi bilo pač že v korist zadruge, delo javno razpisati in oddati. Ali sme predsednik, ki je slučajno mož kramarice, na svoj mlin podjetje izrabljati na ta način, da mora vsak delavec tam-

kaj po velikanskih cenah vse svoje potrebščine nabavljati? Ali sme torej tak predsednik-podjetnik proti razsodilu c. kr. okr. glavarstva z dne 1. decembra 1908, št. 16.365 motiti promet na javnih potih in cestah, kakor se je to pred očmi javnih organov godilo? Nekaterim posestnikom celo iz hiše ni bilo mogoče na polje iti? Ali je sploh pravilno po obrtnem zakonu vse to postopanje zadruge, oziroma predsednika? Le to bi še radi vedeli, kdaj se je edino v nemških slovkah podpisajočemu se predsedniku zadruge obrtni list v tozadnem smislu oddal. — Več Šiškarjev.

— »Sokolski dom« na Jesenicah. Priobčili smo pred kratkim nujno prošnjo glede zgradbe »Sokolskega doma« na Jesenicah. Ta prošnja do danes ni imela uspeha. Opozarjamo nanjo noviče vse narodne kroge z željo, naj bi priskočili »Sokolu« na Jesenicah na pomoč. Nemška nevarnost na Jesenicah je velika.

Šolski obiski v postojnski jami. Letos obiskujejo šolarji in dijaki v izrednem številu našo krasno Postojnsko jamo. Seveda je pripomogla k temu številnemu obisku izredno znizana vstopnina, katero je dovolil jamski odbor šolski mladini. Dne 21. majnika sta bila v Postojni 6. in 7. razred višje realke ljubljanske, 24. majnika dva razreda državne gimnazije tržaške, 26. majnika 6. razred druge drž. gimn. ljubljanske, 27. majnika gojenci trgoveške akademije iz Kesethelye, 2. junija 6. razr. rudniške ljudske šole v Idriji, 7. junija gojenke samostanske šole v Trnovem, 8. junija meščanska šola iz Raba, 9. junija višji razredi državne meščanske šole tržaške in 15. junija gojenke uršulinske šole v Ljubljani in višja gozdarska akademija iz Brucka. Jako mnogo šol še pa je svoje obiske že naznanilo.

Požar. V Brezuli pod Račami so zgorela 12. t. m. zvečer trem posestnikom hišna in vsa gospodarska poslopja. Ker je bilo vse s slamo krito, se ni dalo gasiti in so ogenj le omejili. Zažgal je baje sedemletni deček.

Poročil se je v Gradcu 16. t. m. g. dr. Franc Illner, policijski zdravnik v Ljubljani s hišno posestnico gospo Marijo Lainer.

Srečkanje. Prvi dobitek državnih srečk v znesku 200.000 kron je dobila št. 66.459, drugi dobitke v znesku 40.000 kron št. 259.361 in tretji dobitke v znesku 20.000 kron št. 100.129.

Pred mariborskim porotnim sodiščem je bil obsojen 18letni posestnik sin Jože Pavlič iz Sesterz radi preokoračenja silobrana na 8 mesecev težke ječe. Udaril je namreč 13. aprila med fantovskim prepirom Jurija Unuka s polenom tako silno, da je ta 24. aprila v bolnici umrl.

Umrl je v Lembahu pri Mariboru nadučitelj in posestnik 74letni Martin Ornik.

Hmeljarsko društvo v Žalcu poroča, da je zrastle hmeljske rastline, dasi je bila v splošnem nekoliko ovirana vsled bolj mrzlega vremena. v boljših legah že do vrha drogov in kaže obilo stranskih panog.

Detomor v St. Andrežu pri Gorici? Ni se še podela razburjenost v St. Andrežu radi smrtne obsodbe domačina A. Nanuta, že se je zgodilo nekaj, kar zopet močno razburja drugače mirno vas tik Gorice. V sredo je bila v St. Andrežu komisija, ki je pregledala truplo pred kratkim časom rojenega otroka, katero je bilo zakopano na pokopališču. Truplo je ležalo v majhni škatlji; noge so bile zavite proti obrazu, da se je moglo otroka zbasati v škatljo. Otok je prišel predčasno na svet pa živ. Aretirali niso do včeraj še nobene ženske.

Umrl je na Opčini znan narodnjak gostilničar pri »Mičelu« gosp. M. Logar.

Zastupila se je predvčerajšnjem v Trstu 50letna učiteljica v pokoju gđc. T. Foa. Izpila je na javni klopi v ulici Acquedoto stekleničico karbolne kisline.

Tečaj za krojače so otvorili v ponedeljek v Kanalu. Poučuje gosp. M. Kunc.

Prostovoljno gasilno društvo v Bizoviku priredi 1. avgusta t. l. veliko slavnost povodom svoje 25 letnice, na kar se naj blagohotno ozirajo druga bratska društva.

Razpisano je notarsko mesto v Kostanjevici ozir. vsled preemistive izpraznjeno kako drugo notarsko mesto. Prošnje do 7. jul. notarski zbornici.

Počitniški kurz učiteljev za izvežbanje v risanju po prostih metodah se vrši od 20. avgusta do 10. septembra na ljubljanskem učiteljskem pod vodstvom prof. Frana Suherja. Priglasilo se je do sedaj 16 učiteljev in učiteljic.

Umrl je v Železnikih tamošnji nadučitelj g. A. Sone. Truplo prepelejo v Ljubljano, kjer se vrši pogreb jutri pop. od mitnice na Mar. Terezije cesti k Sv. Križu.

Sodovica v Novem mestu in nemškutarji. V Novem mestu sta dva

(Dalje v prilogi).

Slovenca začela izdelovati — sodovico, sifone in pokalice. Ta dva Slovenca sta najkrajše mestne hranilnice g. Fr. Ropas in g. Fr. Jakše, sin gostilničarja in hišnega posestnika. Izdelovanje sodovice je prosta obrt in kdo hoče, se lahko ž njo peča. Toda v Novem mestu se že peča z izvrševanjem te obrti lekar, hišni posestnik in nemškiutar Bergmann po domače »pinzelje« in temu seveda ni bilo všeč, da je nastala konkurenca. Tri dni sta gg. Ropas in Jakše izdelovala sodovico, kar sta morala nehati. Od okrajnega glavarstva jima je došel ferman, da morata takoj ustaviti obrt, ker — prostor ni primeren, prostor v Jakšetovi lastni hiši! Bergmann, ki je bil zaupnik »Volksrata«, dokler ni tega posla prevzel dr. Otokar Kočevar, in ki je intimen prijatelj okrajnega glavarja Rechbacha in komisarja Pilshoferja, pa si je mel roke in si domišljuje, da je iz vode. No, z Rechbachom se bo tudi to v red spravilo, kadar pride enkrat do velikega obračuna.

Uljudno vprašanje na župana v Cerknici in v Begunjah. Znano Vama je, spoštovana gospoda župana, kako in kaj je bilo s posttrmi, polovljenimi brez dovoljenja. Dovoljnjemo si Vaju zategadelj vprašati, če sta storila svojo dolžnost in stvar uradno naznanila pristojnim oblastvom in poslancem našega okraja. Z vsem spoštovanjem — več občanov.

Pri občinskih volitvah v nakelski županiji (sežanski okraj) je bil izvoljen za župana enoglasno g. Albin Strekelj, učitelj in posestnik v Skočjanu, brat drž. in dež. poslanca Alojzija in dež. poslanca J. Štreklja.

Mestno realio v Idriji prevzame država dne 1. septembra t. l.

Izpred celjskega sodišča. Pri vzkljeni obravnavi proti kaplanu Lahu, župniku Tombachu in dvema klerikalnim agitatorjema iz Št. Petra pod Sv. Gorami je celjsko sodišče potrdilo obsodbo prvega sodišča. Obtoženci so vložili svojočasno proti občinski volitvam, pri katerih so zmagali naprednjaki, rekurz, v katerem so hudobno očitali g. dr. Kuneju, da je s silo agitiral in grozil ljudem, da jih ne bo zdravil, ako klerikalno volijo. Obsojeni so bili za to nedostojno obrekovanje kaplan Lah na 140 K, župnik Tombach na 70 K in agitatorja tudi vsak po 70 K globe, oziroma primeren zapor, katera obsodba se je ponovno v polnem obsegu potrdila.

Nočni lov na blaznega menih. Predvečernjim je blaznel v frančiškanskem samostanu Aracoeli nek menih, mlad frater. Skočil je skozi okno na streho. Nek koražen brat jo ubere za njim in nastal je zanimiv lov po strehah. Kot mačka je skakal nori frater s strehe na streho, brat pa za njim. Prišla sta tako do policijske vojašnice. Ker pa tam ni več stika s sosedno streho, jo je udrl frater skozi okno v spalnico nekega pol. brigadirja. Ta se je zbudil in misleč, da so tatovi, nameri na nju s samokresom, toda urni frater je zginit bliskovito z bratom v drugo spalnico. Tudi ta jih je hotel pozdraviti s samokresom. Tako sta obredla v svoji norosti skoro vse spalnice, zbudila stražnike, ki so jima sledili v samih srajah s samokresi. Konec te pester slike vrvenja in nočnega lova, katero bi gotovo še »Ideal« sprejel za svoj kinematograf, je povzročil pripor, ki je prišel na stražnico in celo zadevo pojasnil. — Fratra so zvezali in peljali v blaznico.

Prememba posesti. Gospod Fran Brenčič je kupil od gospe Ane Jungkunz roj. Zagore hišo št. 24 v Sv. Florjani ulici za 64.000 kron.

Na ljubljanskem ribjem trgu vlada občutna dragingja, dasiravno prinašajo še precej blaga na prodaj. Lipani, ščke in postrvi so posebno drage, nekoliko cenejšje so mrene, krapi in druge ribje vrste. Rakov se donaja tudi precej na trg, toda cene so uprav neznozne. Majhen rakec velja 20 do 24 vinarjev, nekoliko večji pa 30 do 80 vinarjev, kar povzroča prekupe, ki vse blago kupujejo in razpečavajo po večini na Dunaj. Zabe prodajajo po 6 do 10 vinarjev komad. Postne jedi z ribjega trga so tedaj le za večjo gospodo.

Izkaz živine, zaklane v mestni klavnici in mesa, upeljanega 31. maja do 6. junija t. l. Zaklanih je bilo 71 volov, 5 krav, 2 bika, 127 prašičev, 170 telet, 25 kostrunov in kozlov in 71 kozličev. Upeljanih je bilo že zaklanih 13 telet, 2 kostruna in 11 prašičev. Mesa pa je bilo upeljanega 519 kg.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 6. junija do 12. junija 1909. Novorojencev je bilo 18 ali 2340 na 1000 preb., mrtvorojencev 1 in umrlo jih je 20, ali 26 na 1000 preb. — Med njimi sta umrla za škrlatico 2, za jetiko 1, radi samomora 1 in za različnimi boleznimi 16. — Štirje so bili tujei, 10 pa jih je bilo iz zavodov. Oboleli so za ošpicami 2, za škrlatico 18 (4 so bili sprejeti iz okolice v dež. ozir. otroško bolnico), za vrtico 2, za ušesom 2 in za mumpsom trije.

Elektro-Radiograf „Ideal“ Franc ožefova cesta št. 1, hotel „pri Maliču“.

Zraven glavne pošte ima od sobote, dne 19. junija do torka, dne 22. junija 1909 sledeči spored: **Debela koža.** (Komično). Vojno ladjo »Nadvojvoda Franc Ferdinand« spuste v Trstu v morje. (Po naravi). Ognjegasec v gledališču. (Komično). Tosca. (Drama Umetniška projekcija). Gospod major ima sladkor pri sebi. (Komično). Ob lepem vremenu se vrši zadnja večerna predstava na prostem in se doda še nekaj slik razen sporeda.

Prvi kinematograf Pathé prej Edison Dunajska cesta št. 22 nasproti kavarni Evropa ima od sobote 19. junija do torka 22. junija sledeči spored: 1. Pokopani pijanec. (Smešno). 2. Vaje italijanske gorske artiljerije. (Po naravi). 3. Štiri puščice Amorjeve. (Slika v barvah). 4. Sappho. (Zgodovinska drama v 20 slikah). 5. In mačka se je vrnila.

Izredno zabavo so imele danes na ljubljanskem trgu prodajalke, kuharice in druge kupovalke raznih živil. Okoli 10. ure je prišlo na Vodnikov trg, kjer je vse mrgolelo lepih kuharic, služkinja H. M., katere bistro oko je takoj zapazilo, da se njen ljubimec spreha sredi trga z neko drugo žensko. Takoj je začela vihteti pesti in v trenutku se je spustila v nezvestega ljubimca, da bi mu razpraskala obraz. Ker se je pa ta naskoku uspešno branil, je ljubosumna služkinja hitela za svojo tekmovalko in jo dohitela pri stojnici mesarja Kuneja. Zdej se je pa vnela med njima pravcata bitka. Med tem ko so padale različne psinke, sta se lasale in teple, kar sta le mogle. S trga so pa drvile ženske na bojišče kakor čebele iz panja. Tudi moški, zaradi katerega sta se bojevale, ni izostal in prisopil na pomoč svoji novi izvoljenki. Kakor hitro ga je pa M. zapazila, je že zagrabila utež na mesarski stojnici in jo vrgla v nezvestega ljubimca. Le ta tega ni mogel prenesti, že zaradi tega ne, ker bi mu lahko nova izvoljenka očitala, da je strahopetnež in da se pusti od ženske pretepavati. Zagrabil je napadalko in jo vrgel tako ob tla, da je bila naenkrat vsa krvava po obrazu. Ko je končno nastopila še policija, se je radovedna množica razšla, katera boriteljca pa ima večjo oblast do fanta, bode dognala pristojna oblast.

Tatica in goljufica aretovana. Pri neki tukajšnji trgovki je služila za deklo Terezija Hočvarjeva, rojena 1884. l. v Trzinu pri Mokronogu. Ker se je gospodinja dozdevala, da ni poštena, ji je pri izstopu iz službe pregledala kovčeg in našla v njem več ukradenih trakov, dva kosa svile, več ženskih predpasnikov, nogavic in različnih čipk. Razen tega je pa Hočvarjeva vzel v večih trgovinah na ime svoje gospodinjne različnega blaga. Policija jo je aretovala in izročila deželnemu sodišču.

Uzmovič. Delavec Franc Robljek, rojen 1881 v Jevnici, pristojen v Kresnici, je pred kratkim pokradel v Spodnji Šiški hlapcu Francetu Gradišku razne obleke vredne 32 K ter nato neznan kam pobegnil. Sedaj pa se je pojavil v Spodnjem in Gornjem Kašlju in tam iz podstrešja ukradel hlapcu Evstaliju Macelu par novih čevljev, črn klobuk, črne hlače in belo srajco ter jo zopet odkuril. Robljek je zelo nevaren tat in je upati, da pride kmalu oblasti v pest.

Izguljeno. Tapetnikova hči Vida Gillichova je igubila črno usnjato torbico z manjšo vsoto denarja. Pošta upraviteljica Marija Uršičeva je izgubila zlato zapestnico v obliki verižice, kot obesek je imela tolar sv. Jurja.

Uradne vesti. Razpisano je mesto pisarniškega uradnika pri c. kr. okr. sodniji v Laškem v 10. ali 11. čin. razr. Prošnje do 20. julija predsedstvu okrož. sod. v Celju. — **Lovska dražba** lova občine Lancovo pri Radovljici za dobo pet let t. j. od 1. julija 1909 se vrši do 30. junija 1914 ob 11. dopoldne pri okrajnem glavarstvu radovljiškem, kjer so na razpolago tudi lovski pogoji. — **Javna dražba** hiše št. 77 v Spod. Šiški z dvoriščem, gospodarskim poslopjem, vrtom ter z nekaj travniki in stavbnimi parcelami se vrši dne 2. julija 1909 ob 10. dop. pri okr. sodišču ljubljanskem. Določena vrednost znaša skupaj 110.742 kron, najmanjši ponudek pa 71.829 kron. — **Javna dražba** hiše št. 9 na Plavžu pri Jesenicah na Gorenjskem z gospodarskim poslopjem, nekaj njivami, travniki in gozdi se vrši 15. julija ob 10¹/₄ dop. pri okr. sodišču v Kranjski gori. Določena vrednost znaša 6630 kron, najmanjši ponudek pa 4420 K. — **Javna dražba** zemljišča vlož. št. 61 in 69 k. o. Črni vrh, obstoječega iz hiše s hlevom, nekaj zemljiških parcel, živine in orodja se vrši dne 30. jun. ob 11. dop. pri okr. sodišču v Idriji. Določena vrednost znaša 10.764 K 43 vin., najmanjši ponudek pa 7177 kron.

Slovenci zbirajte za žrtve!

Slovenci in Slovenke!

(Zaplemba tega sestavka je razveljavila višje deželno sodišče v Gradcu.)

Češki državni poslanec Václav Klobuček je v seji avstrijske delegacije dne 30. oktobra 1908. govoril dobesedno tako-le:

»Uporabljam, zavedajoč se tega, svojo imuniteto v to, da s te delegacijske tribune naravnost z gromovitim glasom kličem vsemu narodu, da se naj ravna po načelu »Svoji k svojim«, posebno sedaj strogo in konsekvntno, da ne razbija nemških oken, ampak da ne obiskuje nemških in nemško - židovskih trgovin, da ne kupuje tujih izdelkov in tako mogočno uveljavlji svojo moč kot konsument, ki zamore v odločilnem trenutku vpriporiti čudeže, če je organiziran in četudi na nas pošilja orožnike in vojaške! Ti nas sicer zamorejo razganjati, morda tudi raniti, toda niti z artiljerijo, niti s celimi divizijami konjenice nas ne more nihče prisiliti, da bi zahajali v prodajalne naših sovražnikov, katerih sinu nas provocirajo, ter jim nosili težko zaslužene groše. Zločinec proti češki stvari je sedaj vsak, kdor bi ravnal drugače. Niti vinarja ne več nimam, ki nas zasramujejo in žalijo!

Ponavljam: Niti ena češka noga ne sme več v trgovine onih, ki pljujejo na vse, kar je nam sveto in drago. Čeh mora podpirati Čeha, Čeh mora kupovati pri Čehu!

Drobne novice.

* **V varstvo nezakonskih otrok** so sprejeli na Norveškem zakon, po katerem dobe otroci ime nezakonskega očeta, če se dokaže očetovstvo pred porodo otroka. Tudi je dolžan oče skrbeti za mater 4 mesece pred in 2 meseca po porodu, pravica za alimentacijo pa se podaljša do otrokovega 16tega leta.

* **Zrakoplovec** Lathan na Francoskem je napravil veliko stavbo, da poleti 1. avgusta z zrakoplovom čez morsko ožino la Manche med Francijo in Anglijo. Pot namerava preleteti v 30 minutah.

* **Stavka mornarjev** na Francoskem se še vedno razširja. Stavkujočim vpisanim mornarjem se pridružujejo polagoma tudi mornarji zasebnih družb in podjetij.

* **Umrli** je v Londonu najstarejši feldmaršal F. S. Haines v 90 letu starosti. Vojaško službo je nastopil leta 1839.

* **Hudodelec radi ločitve od svoje žene.** Neki pek iz Biela v Švici je v jezi radi tožbe na ločitev zakona s svojo ženo zastupil s cijankalijem najprej vino za pomočnika, nato pa mleko za ženo in štiri otroke in pa vse mleko za pekarno. Ko je pomočnik popil vino je padel na tla in med groznimi bolečinami umrl. Došla policija je zaprla celo stanovanje in prodajalno in našla k sreči še pravočasno zastrupljeno mleko. Pri obravnavi je priznal in rekel, da je hotel zastrupiti ženo, otroke, družino in vse odjemalce.

Književnost.

— **Nove knjige.** Goriška tiskarna A. Gabrček v Gorici je izdala zopet dve novi knjigi in sicer: 1. Talija št. 24 »Rečevček Andrejček« narodna igra s petjem v petih dejanjih in 2. Salonška knjižica IX. Emil Zola: dve novelli: »Jacques Damur« in »Nais Micoulin«. Knjižici sta jako lični ter staneta po 1 K, s poštnino 10 v. več.

— **„Slovenski Trgovski Vestnik“** ima v št. 6 naslednjo vsebino: 1.) Menični eskont. 2.) Praktična geologija. 3.) Iz trgovske prakse. 4.) Raznoterosti: Društvo slovenskih trgovskih potnikov. — Trgovina z razstavnimi kolajnami. — Kupčijske razmere v Bosni in Hercegovini. — Pristojbine za pisma iz Brazilije. — Protestni shod glede volitev v penzijsko zavarovalnico privatnih uslužbencev. 5.) Društvene vesti. 6.) Oglasi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 19. junija. Današnja seja je bila jedva sklepna. Zbornica je nadaljevala debato o takozvanih gospodarskih postavkah. Ob pol 3. je predsednik sejo zaključil. Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 2. popoldne.

Shod slovenskih akademikov.

Dunaj 19. junija. Snodi so imeli slovenski akademiki shod, da zavzamejo svoje stalnice napram nameravani ustanovitvi italijanskega vseučilišča. Na shodu je govoril medicinec Černič. Govornik je izjavil, da je ustanovitev te univerze takorekoč gotova stvar ter napadel poslanca v »Narodni zvezi«, ki malo ali nič ne store, da bi to nakano preprečili. Končno je pozival slovensko delegacijo, naj se z

vso odločnostjo upre italijanski univerzi v Trstu in naj z vsemi silami deluje na to, da se čim najpreje ustanovi slovenska pravna fakulteta v Ljubljani.

Proti „Poljskemu klubu“.

Lvov 19. junija. Agitacija proti »Poljskemu klubu« se vodi v poljskem časopisu z nenavadno vztrajnostjo. Listi stavijo na predsedstvo »Poljskega kluba« ta-le vprašanja: 1. Zakaj je »Kolo polskie« sklenilo zvezo z Nemci? 2. Zakaj klub nastopa proti Slovanom na korist Nemcev, kakor se je to zgodilo pri glasovanju v proračunskem odseku pri postavitvi za nemškega deželnega šolskega nadzornika na Kranjskem? 3. Če je dr. Glabinski bil res ob 2. ponoči pri baronu Bienerthu, da ga vpraša, če je zadovoljen s kompromisno resolucijo, ki jo je »Slov. enota« ponudila »Poljskemu klubu«. Listi zahtevajo na ta vprašanja jasnega in točnega odgovora.

Demonstracije v Zagrebu.

Zagreb 19. junija. Včeraj popoldne se je zbralo na Zrinjevcu okoli 250 akademikov z namenom, da prirede ovacijo dr. Belobruku, ki so ga te dni frankovci napadli in ranili, ko se je vračal z »veleizdajniškega procesa«. Predno je bila obravnava končana, je prišla na trg policija ter jela razganjati akademike. V istem hipu je prišel iz sodne palače odvetnik dr. Belobruk. Akademiki so ga obkolili, ga dvignili na rame ter ga nesli po trgu kličoč: »Živila hrvatsko-srbska sloga, živili vrli zagovorniki Srbov«. Na te klice je pridrla za njimi policija na konjih v spremstvu frankovskih legionarjev ter jela razganjati dijakne na vse strani. Manjšo skupino akademikov je policija potisnila proti kavarni »Zagreb« in se na to umaknila. Sedaj so akademike naskočili frankovci. Vnel se je ljut pretep, pri katerem je bilo več oseb ranjenih. Eden izmed teh je težko poškodovan. Ko je bil pretep končan, je prihitela policija, toda aretirala ni napadalce, marveč urednika »Pokreta« Wilderja in akademika Duiča.

Plenarna seja hrvatsko-srbske koalicije.

Zagreb 19. junija. Izvrševalni odbor hrvatsko-srbske koalicije sklicuje plenarno sejo vseh sabsorskih poslancev, ki pripadajo koaliciji, v petek dne 25. t. m. Na tej seji bo izvrševalni odbor stavil predloge, ki se mu zde potrebni z ozirom na sedanji položaj na Hrvatskem.

Novo ogrsko ministrstvo.

Budimpešta, 19. junija. Časopisi priobčijo to-le ministrsko listo: Kossuth - ministrski predsednik, notranje posle Justh, finance Lukacs, trgovino grof Batthyany, nauk in bogočastje grof Apponyi, pravosodje Hollo, poljedelstvo grof Teleki, honved general Hoffmann. Za ministra na kraljevem dvoru in za hrvaškega ministra bosta imenovana dva politika, stoječa na programu iz l. 1867, ki jih bo Lukacs določil.

Častiti someščani!

Slov. del. pevsko društvo »Slavec« proslavi svojo društveno 25letnico z veliko pevsko slavnostjo v Ljubljani v dneh 27., 28., in 29. junija t. l. Na slavnost prispó pevski in narodna društva iz vseh slovenskih pokrajin, a v jako mnogobrojnem številu bratska češka in hrvatska pevsko društva. Obrabamo se do Vas dragi someščani z vljudnim vabilom radi prenočiš dragim našim bratom gostom in Vas prosimo, da sporočite, koliko gostov bi Vam bilo mogoče prenočiti v dneh 26., 27., in 28. junija, bodisi iz gostoljubnosti ali proti primernemu plačilu. Cenjena sporočila prosimo na naslov: L. Černe, trgovina z zlatino v Wolfvovih ulicah št. 3 ali naravnost na

Slavnostni odbor „Slavca.“

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in obranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega, **Mollvege Seidlitz-praška**, ki se dobi za nisko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkote prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povračilu razpošljite ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni salagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deseti je urocno sahtevati MOLL-ov prašek, razpoznavan s varnostno znamko in podpisom. 1 8-9

Proti slabemu telesnemu odvajanju priporočajo najbolj znani specialisti prav radi 1-2 jedilni žlici prirodnega **Frane-Jozefovega** grenčice. Uživajo jo radi tudi ljudje bolj občutljive narave ker odvaža povsem nalahno ter čisti kri. 695-1 c

Se dobi povsod!
Kalodan
nepohvalna naravna zobna pasta
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Uničevalce stene Ting-Ting usmrti takoj vse stene z zalogo vred. Ta nestrupeni, blagodišči in razpužujoči izdelek se dobiva v drogeriji Anton Kanc.

Bergerjeva medicinska in hylenska mila so se že iz l. 1868 v vedno večji porabi in so si pridobila vstopa in najbolj oddaljene dežele. Zdravilna moč in razkuževalni učinek **Bergerjevega kotranovega mila** sta že tisočkrat preizkušena. Neutrpljivo milo za umivanje in kopanje. Za vsakdanjo rabo služi **Bergerjevo glicerinsko-kotranovo milo**. **Bergerjeva glicerinska in hylenska mila** se dobivajo po vseh lekarnah avstro-ogrsko monarhije in zunanjih držav. Vsak kos ima gori natisnjeno varstveno znamko.

Opomba k modri barvi. Kakor se razvdi iz vseh modnih poročil, bo pri vseh damskih oblekah imela prednost bela barva. Kakor je pozdravljati to svetlo radostno poletno obleko, tako je tudi paziti na to, da trajno ohrani polni učinek, ker bela obleka je lepa samo potem ako je bleščeče bela. Zato priporočamo prav posebno v tej sezoni točno porabo labodjega mila (Schichtovega gostega kalijevega mila). To slastno, absolutno zanesljivo milo očisti celo najnežnejša blaga, ne da bi se jih kolikaj prišlo ali napravilo ne lepodvina. Naj bo že platno, volna ali svila, labodje milo jim da svetlobo in blek popolne novosti. Pazite na navodilo na zavitkih labodjega mila.

Odlični zobni zdravniki, ki lepe pacientinje vkljub najodločnejšim opominom ni mogli prirediti do redne gobjitve ust in zob, je posegel po drastičnem sredstvu iz delov, ki jih je odzvel »najtemnejšim kotom zoba« tiste lepote, je napravil mikroskopski preparat in ga je fotografiral v povečani obliki. Sliko, ki je kazala najzopnejše oblike bakterij, je poslal neubogljivi pacientinji v okviru vijolice in šmarice na rojstni dan v hišo s takim le pisemcem:

Velemenjena gospodična!
Nekateri veseli stanovalci Vaših mičnih ustec se Vam usojajo k današnjemu godu presčno čestitati in Vam v znak hvalečnosti in spoštovanja poklanjajo priloženo, dobro zadeto skupino.
To je pomagalo! — Se tisti dan se je svetila steklenica »Odola« na toaletni mizi trmaste lepote.

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborne deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetne sappe iz ust,
i steklenica z navodeno 1 K.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izbora Melusine ustna in zobna voda je najboljša sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sappe iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melusine ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno oznamim, kar je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.

Doz. lekarna Mil. Levstika
v Ljubljani; Rosljara ceste št. 1

odlaga novopostavljena Frana Jozefova

90 25

Žitne cene v Budimpešti.

18 junija 1909			
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg	K 13 60	
Pšenica za april 1910	za 50 kg	K 13 60	
Rž za okt. 1909	za 50 kg	K 10 28	
Koruza za julij	za 50 kg	K 7 96	
Koruza za maj 1910	za 50 kg	K 7 12	
Oves za okt. 1909	za 50 kg	K 7 76	

Effektiv.
Trdno.

NESTLÉ-jeva
moka za otroke
Popolna hrana
za dojenčke, otroke in bolnike
na želodcu.
Vsebuje prave planinsko mleko.
Škatlja K 1.00 v vsaki lekarni in
drogeriji.

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metodja: G. Anton Novak v S. nožičah 2 K, kot od g. A. Suše dobljeno stavo. — G. Josip Popper nadgledar v Trautencels 3 K ter g. A. Klun v Stainach 3 K v proslavo vili tržaških Slovencev. — Na razstanku prijatelja Petra Stelina v Drnišu nabralo se je med Slovenci Srbi in Hrvatji 9 K v znak spoštovanja na gigantski borbi brata Slovenca v južnem Stajerskem. — Slovensko-hrvatski klub v Vrbovskem 20 K Skupaj 37 K. — Srčna hvala! — Živel!

Za Sticilijo in Kalabrijo nabral g. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani Strukelj Apolonia, trgovka 2 K, Sedanek Jos. župnik, Divača 4 K, Stare Ant. veleposesnik, Mengeš 50 K, C. kr. okrajno sodišče, Trebnje 3 K, Zupanstvo Zalog 8 K, G. rbec Ana, trgovka in posestnica 4 K, Neimenovan 1 K, Matkovič Fr. Trsat 2 K, Ulčar 2 K, Pirkar c. kr. profesor v p. 2 K, Neimenovan 270 K, Zupanstvo Trzin 7 K, Josip Zelenc, župan Fermin 320 K, Zupanstvo Mlaka 230 K, Gemeindegemeinde Lachowitz 1 K, Zupanstvo Mirna peč 460 K, Občinski urad, Bled 25 K, Občina Sopote 370 K, Povše Franc, dež. posl. 10 K Skupaj 16840 K. — Sedmo poročilo 5675 41 K. — Skupaj 5843 81 K.

Umrli so v Ljubljani.

15. junija. Marija Steble, gostija, 53 let, Radečkova cesta 11. — Marija Sotovešek, sprevednikova hči, 4 leta, Strelške ulice 15. 16. junija. Andrej Friškovec, delavec sin, 7 mes. Emonska cesta 10 — Helena Kastelec, posestnica, 72 let, Dolenjska cesta 19 — Ciril Kogoj, čevljar, ev sin, 2¹/₂ mes. Strelške ulice 15. — Milan Szilich, realec, 21 let star in Franc Vončina, realec, 18 sta ste na starem pokopališču ustrelila. Dne 16. junija: Angela Tomnic, mizarjeva hči, 1 leto. Dne 17. junija: Ivan Prime, gostja, 62 l. Radečkova cesta 11. Dne 18. junija: Elizabeta Krasser, usmiljenka 63 let Radečkova cesta 11. — Jakob Kavčič, hlapec, 67 je v Ljubljani utonil. — Leopolda Tomelj, delovodja žena, 33 let. Ulice na Grad 15.

Meteorološko poročilo.

Vrtna nad morjem 806'3. Srednji zračni tlak 786'0 mm.

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
18.	9. zv.	738.1	17.5 sl. zahod	jasno	
19.	7. zv.	741.1	15.3 sl. jvzhod		
	2. pop.	740.9	22.7 sr. jzhod del. jasno		

Srednja včerajšnja temperatura 18.8°, norma 1-1° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Avgusta Sonc roj Svetel naznanja v svojem ter v imenu svojih otrok Milena, Stanislava, Amalije in Antona vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je njen iskreno ljubljeni soprog, oz. oče, brat, stric in svak, gospod

Anton Sonc

nadučitelj

danes ob 1/2 uri zjutraj po kratki mučni bolezni v 41. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega rajnika prepeljalo se boče v nedeljo, dne 20. t. m. ob 9 uri zjutraj iz Železnikov v Ljubljano, kjer se vrši pogreb ob 5. uri pop. iz mitnice na Marije Terezije cesti na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše za dušne se bodo služile v raznih cerkvah 2338

Železniki, 8. junija 1909.

Žalujoča rodbina.

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodke ulice št. 6 2331

iste nužno: več preprostih in boljših kuharic za Ljubljano in zunaj, tudi k 1 ali 2 osebama; nekaj hišen za privatne in hotele (na jug), 3 kavarneške blaginječarke za Ljubljano in Reko, blaginječarke v točilnico za Gorenjsko, več restavracijskih kuharic, 7 natakharic na račun, dve boljji postunji, višjega natakharja, noulca jedil, 2 kletarska dečka, kotljarja za gosposko hišo na deželi itd

Potolna tukaj.

Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. Zunanji posredje je priložiti znamko za odgovor. Prosi se za natančni naslov.

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega inleta. Prav dobro napolnjenol Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10— K 12—, K 15—, K 18—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 14—, K 16—, K 18—, K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 8—, K 8-50 in K 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5—. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. 3 delni modeli iz diake za 1 posteljo K 27—, boljji K 35—. Poljila se pošiljajo prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nasaj se vzame proti povratni pošiljki stroškov.

Benedikt Sachscl, Lobes 913.

2334 pri Piznju na Češkem. 1

Hiša

s trgovino, nekaj vrta in gozda v trgu Radeče je naprodaj.

Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

2315-3

2 letni stanovanji

obstoječi iz 3 sob, kuhinje in druge pritihline, popolnoma opremljeni, je oddati v vili Sosa v Kamniku.

Več se poizve v trgovini „Šinkovio v Ljubljani“.

2333-1

Dobro izveščano in pridno 2347 1

prodajalko

v manufakturi sprejme

J. Modic, Nova vas pri Rakeku.

Puške:

Lancaster od . . . K 26—
Flabert K 5-50
Pistole 2—
Samokresi 5—

naprej. Poprave ceno. Ilustrovan cenovnik franko. F. Dušek, Opečno 76

ob državni železnici, Češko. 1501—10

Naprave za delganje vode

za visokoležeča mesta, kmetiška selišča, vile, graščine, vlastelin stva, gradove, tvornice, parki in vrtno naprave. Inštalacija kompletnih naprav, vstevši kopelišča, hišne napeljave, klozete, fontene, samodelne napajalnike za živino ognjegeasne naprave itd. gradi največja slovanška firma monarhije

Anton Kunz

c. in kr. dvorni dobavitelj Hranice, Morava. 697 Prospekti gratis in franko 19

Najboljši skrob na lesk
Glancine
Fritz Schulz jun. d. dr.
Hob in Lipsko.
Zila svečina na svetilni ravni v 1/2 urah 100% svetilja na 1/2 urah 100%.

Po Glancinu je likano perilo najlepše.

Globin
najboljša čistilo za čevlje
Edini izdelovalec
Fritz Schulz jun. d. dr. Lipsko
Čisto usnje mehko in daje veličajen lesk
Čisto pri St. Louis 1904 Zlata svetl. Pariz 1900

V velikih skatljah. Napredaj povsod.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila

28 solidno in ceno. 1500

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino izkularjev, pisem in drugih tiskovin oskrbni ceno v tej stroki izveščan uradnik.

Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO LETNIK XXVII. (1907).

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki oemerk po eden pot na mesec v sveskih ter stoji vse leto 9 K 30 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 3 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 30 h na leto Posamezni sveski se dobivajo po 30 h. „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani

Ortopedični zdravilni zavod

v katerem se zdravi pod nadzorstvom dr. Ivana Oražna raznevrstne skrivljenje hrbtnice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledje itd. se nabaja na Jurjaškem trgu št. 4, 1 nadstropje

Pojasnica daje dr. Ivan Oražen ob svojih ordinacijskih urah od 9. do 10. dopoldne in od 2. do 3. popoldne v Wolfovih ulicah št. 12.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

na Jurčičevem trgu št. 3.

priporoča

kancelijski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir.

Kasete s pisemskim papirjem.

Žrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber

vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, peresalnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst od najpreprostejših do najnejših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Noteti in tiskalniki.

5 do 10 K

vsekdanjega zaslužka za vsakega bres truda, bres glav-nice. Niso eroške.

Pošljite svoj naslov na firmo Jakob Kšmig, Dunaj, VII/3 Postamt 63.

2337

Prodajalka

s večletno prakso se takoj sprejme v trgovino s mešanim blagom

A. Domicelj, 2239-1

Zagorje, št. Peter na Kranjskem.

Krojaški pomočnik

se sprejme takoj. 2345 1

Peter Rus, krojač na Bledu.

Nedosežna pomada za lase ali lasna voda za doseg krepke rasti las in brade; v kratkem času presenetljiv uspeh. Cena K 2 in K 3 po povzetju pošilja gospa Käthe Menzel, Dunaj, VII. Mariahilferstr. 120, II. nadstr. vrata 52-0.

Urarskega pomočnika

sprejme takoj 2335-1

H. Suttner, Ljubljana.

Zmagos (avje francoske kosmetike

Pole prsi vam povzroči

Elizir Lavallier Na zunanji zanesljivo učinkujoč izdelek izdelovatelja Lavallier v Parizu. Steklenica stane K 8 Dobiva se v lekarnah, drogerijah parfumerijah ali pa po povzetju pošlje Lavallier-Depot, Dunaj I, Karlspl. 3.

Pozor! Pozor!

Pavel Rocco

Rovinj Jstra.

Ustanovljeno l. 1826 priporoča svoja

VINA

lastnega pridelka 2327-1

za gostilne in restavracije

ter

finca namizna vina

po zelo nizkih cenah na drobno in debelo; Postrežba hitra. — Vzorce na zahtevo takoj.

Uničevalec stenic

2315-1

Jing-Jing

obl var usmrti takoj vse stenice z zalogo vred. Nestrupeno, blagodišeče, razkužujoče, Dobiva se v steklenicah po 60 h, zraven spadajoča brizgalnica 20 h v 1/2 in 1/4 litrskih steklenicah primerno ceneje in samo v glavni zalogi

ANTON KANC

drogerija v Ljubljani.

Druga sredstva odločno zavračate.

Generalna zaloga

Dunaj, XVIII., Gutzgasse šte. 27.

Prilika za nakup!

Prekrasna

žepna ura

z verižico

samo K 3'50.

30.000 komandov nakup-nenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno (ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali oparebreno verižico natančno izdočeno za samo 3 K 50 vsm. Dalje ponujam pristno pozlačeno 36 urno remontoarko na sidro, veleprimo švic. ura s pozlač. verižico za 4 K 50. Smetno pismeno jamstvo za vsako uro. Po povzetju razpošilja

S. KONANE, izvoz in Kratov št. 358.

Nabroj zakvalifik. pisem in nečisto ponaročb. Za neugojče denar nazaj. 2021

Hiša

Ljubljani

v najboljšem stanju, enonadstropna, s vrtom, se prod. 2114-4

Naslov pove uprav. „Sl. Nar.“

Več mladostnih 2328-1

delavk

starih 14 do 18 let, se sprejme v trajno delo.

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Na revmatizmu in na protinu trpečim rad brezplačno pismeno sporočim, kako sem popolnoma ozdravel od svojega trdovratnega mukepolnega trpljenja. 2397 26

Karel Bader, Illertissen (Bavarsko.)

Izurjen hrvaški, slovenski, nemški in laški

korespondent

ozir uradnik, išče službe.

Ponudbe pod „Filozof“ na uprav. „Slov. Naroda“.

2329-2

Radi ženine smrti se odda

GOSTILNA

„pri počit“ v Kranjski gori takoj v najem. — Da se le taki osebi, ki je zmožna opravljati boljše gostilno. V gostilni je več sob za prenočišča tujcev. 2336 4

Jerebičar

v drugem letu, popolnoma čist, dresiran v sobi kakor tudi na polju po „Oberländer“, se takoj ceno prod. Vprašanja pod „Jerebičar K“ na uprav. „Slov. Naroda“.

2289-4

Dobrega

kovaškega pomočnika

veščega kovanja konj, vozov itd. sprejme takoj Valentin Urbančič, kovaški mojster v Ljubljani, Dolenjska cesta št. 1

Odda se 2296-2

več stanovanj

za tujce (nekatera s kuhinjo) po znižanih cenah. Več pove Ivan Legat v Lescab.

Stara, dobro vpeljana,

trgovina

z mešanim blagom

v prometnem kraju na Notranjskem, se takoj odda pod ugodnimi pogoji. Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

2344 2

Sedlarski

in tapetniški pomočnik

se sprejme takoj v delo z dobro plačo. Slovenec ima prednost.

Kupujem tudi očiščen les za komate.

JOSIP SANDNER, sedlarski mojster, št. Vid ob Glini, (St. Veit a. Glin), Koroško 2323

Vabilo

na

občni zbor

„Kmečke posojilnice v Sv. Križu pri Kostanjevici“

v nedeljo, dne 27. junija t. l.

ob 3. popoldne v zadržni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrditev računskega zaključka za leto 1908.
3. Potrditev § 35. združnih pravil.
4. Izločitev občine V. Dolina iz delokroga zdruge.
5. Volitev odbora, načelstva in računskih pregledovalcev.

2349

ODBOR.

MOTORNİ VOZOVİ! Zahtevajte prospekte od Douglas Robinson, Gradec, Nenthorgasse 55. Delavnica za popravila.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODŌNA GRENŌIOA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
linju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Zdravilišče in vodno lečišče. Kopališče Kamnik na Kranjskem.

Sezija se začne 15. maja.
Prekrasen gorski zaveten kraj, milo subal-
pansko podnebje.
Za notranje, živčne bolezni, prebolele,
vaskemu primerjeno utrdujoče postopanje. Vodna
zdravljenja po sistemu Priessnitz, Winternitz,
Kneipp. Solne, gljivovokisne in električne
kopeni. Zdravljenje z radijem, pitje in kopanja
zdravljenja. Zdravljenje z vročim suhim zrako.
Masaza in elektroterapija. Kopalni basini, senčnat
zdraviliški park, izvrstna cenena restavracija.
Dobra stanovanja v zdraviliškem domu in v
vilah. Zmerne cene. Prospekte pošilja zastoj
dr. Rudolf Wachenreiter, zdraviliški
voditelj in zakupnik kopališča. 1614-11

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mijske i. t. d. v
vsako-šni iz-
daji. Za 10
et so najbolje
priiznane. Pri-
znanja tudi kot
najboljši in naj-
cpešnejši izdelki. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteti: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarno
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franco proti doposlani
smatki. 2241 52
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels (A. Gorenje Avstrija).

Najboljši češki nakupni vir.

Cena posteljno perje!
1 kg sivega, pulje-
nega 2 K, boljsega
2 K 40 h; polbelega
2 K 80 h; belega
4 K; belega, puha-
stega 5 K 10 h; 1 kg
velefinega, snežno-
belega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha-
stega 6 K, 7 V; belega, finega 10 K; naj-
finejši prsi puh 12 K. Kdor vzame 5 kg,
dobi franko.
Zgotovljene postelje
iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali
rumenega nankinga, pernice, 180 cm dolga,
116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm
dolga, 58 cm široka, napolnjen z novim, sivim
lako stanovitim puhaštim posteljinim perjem
16 K; napolnjen 20 K; puh 24 K; same
pernice po 10 K, 2 K, 14 K, 16 K; zglav-
nice 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po
povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno
je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za ne-
ugajajoče se povrne denar. 9 25
S. Benisch, Deschenitz, st. 767, Sumava
na Češkem. — Cenovnik zastoj in franko

Z električ. obratom urejena tvornica

G. Skrbic
v Zagrebu. Illica šte. 40
priporoča svoje na glas
solidne in cenene 11
žaluzije
les. tkane in plat-
nene rolete, želez-
ne in lesene kapice
za okna in proda-
jalnice in prosil, da čim
več pozornosti poklonite tej solidni tvornici.
Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj.

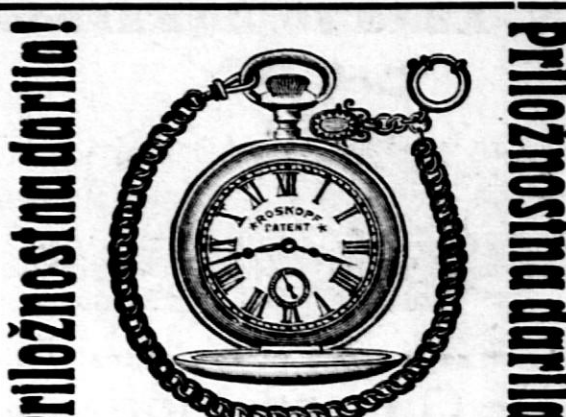

SVALEČNI PAPIR
V KORIST DRUŽBE
SV. CIRILIA IN METODA
V LJUBLJANI
MALI POLOŽI DAR
DOMU NA
ALTAR
SVALEČNI PAPIR V KORIST
DRUŽBE SV. CIRILIA IN METODA

Novo!
90 % manj prostora potrebujejo patentovane
„Kolumbus“ 1639-17
skladne mize in skladni stoli
za orlove in vile ter gostilniške salone
ki jih izdeluje in zalaga parna tovarna lesnih izdelkov
Fr. Burger v Spod. Šiški.

Kontorist

ki popolnoma obvlada slovenski in
nemški jezik v govoru in pisavi, se
sprejme takoj
Lastnoročno pisane ponudbe z
referencami pod poštne ločnice št.
994, Ljubljana, do 20. t. m. 2295 3

Priložnostna darila!
Prava srebrna remont. ura s srebrno
verzičco in obokom, c. kr. puncirana v
usnjatem toku; vse skupaj K 10.—
3letna garancija. Razpošilj. po povzetju.
Prva in največja zaloga ur
Maks Böhnel
Dunaj, IV. Margaretenstr. 27/79.
Nikljasta Roskopf K 3, srebrna K 7,
Omega K 18, zlata ura K 18, zlata ve-
rižica K 20, zlat prstan K 5, ura na
nihadlo 7 K, budilnik K 2.
Zahtevajte moj veliki cenovnik s 5000 sli-
kami, ki ga vsakomur pošljem zastoj in
franko. 652-9

Najboljši kosmetičski predmeti
za olepšanje polti in
telesa so:
A da milo po 80 h,
da cream po 1 K,
za gojitev zob in ust:
da Menthol po 1 K,
da ustna voda po 1 K,
zobni prašek po 60 h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K,
da lasna pomada po 1 K.
Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Cizmár
v Ljubljani.
Kupujte skupno te domače izdelke!

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnatе barve
v posodicah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.
Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.
Slikarski vzorci
in papir za vzorce.

Šaki
pristni angleški za vozove,
za pohišstva in za pode.

Steklarski klej
(hit) priznana in strokovno
preizkušena najboljši.

Karbolinej prve
vrste

Plavec (gips)
za podobarje in za stavbe.

Čopiči 219-46
domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča
Adolf Hauptmann
v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov
in steklarskega kleja.
Zahtevajte cenike!

Za večje posestvo na Štajerskem
se išče starejši neoznjen

upravnik

z večletno prakso v kmetijstvu, če-
belarstvu in hmeljarstvu. Prednost
ima oni, ki ima nekaj prakse v lesni
trgovini, oziroma pri žagah. Oziralo
se bode le na ponudbe strokovnjakov.
Ponudbe sprejema dr. Josip Kar-
lovšek, odvetnik v Celju. 2297-2

Ostanki

en zavoj, 40-45 m dolg, in sicer:
delni, cefirji, kanafasi, oksfordi, sa-
tini in kepri; dolgost ostankov 3-10 m,
zajamčeno dobro, pristno blago, zavoj
K 15.-, 18.-, 20.-.

Od lani na
praški jubilejski razstavi
izloženih in od prahu neznatno zama-
zanih veleprima

platnin in damasta
se daleč pod vrednostjo še odda
1 kos 23 m veleprima batistne tkanine
kron 13.- 2257 2
1 kos 14 m dolg, 150 cm širok za rjuhe
kron 16 80.

1 tucat (12 kosov) veleprima dvojno-
damastih brisač 60x130 cm K 13.-
Za neugajajoče denar nazaj. Raz-
pošiljanja po povzetju, dokler bo kaj
zaloge.

Ida Sušická
tkalnica, Nachod, Češko.

Dragotin Puc

: tapetniški in preprogarski :
mojster
v tvrdki Puc & Komp.

Izdelujem vsa v to stroko
spadajoča dela solidno in po
1078 nizkih cenah. 15

Ljubljana
Marije Terezije cesta 11.

Razglas.

V Perentičih (občina Kastav) se prodaja
posestvo

obstoječe iz novograjene enonadstropne
hiše, s hletjo, vodnjakom, vrtnim sala-
m, kegljiščem, velikim vrtnom in dvo-
riščem.
Posestvo leži ravno pod železniško
postajo Matulje, ob državni cesti Matulje-
Mihotiči, ter je pripravno za vsako trgovsko
podjetje, posebno tudi za gostilno ali za
večjo trgovino z lesom ali vinom. Cena je
nizka, pogoj plačanja jako povoljni
Več pove **Vjekoslav Osojnak p. d.**
Gajanič, trgovec v Perentičih, pošta Fran-
čič. 2.38-7

Nedosežno + Najnovejša ame- riška Iznajdba +

Migijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta K 4-60.
Cez 2 miliona kosov prodanih v kratkem času.
Migijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo ženak.) Priporočili najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leta K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne
znatke) mu pošlje diskretno in poštine
prosto, steer 50 vin. več, edina prodaja

H. AUER, tvornice za gu-
masto blago.
Dunaj IX/2, Nussdorferstr. 3-0.

Tacitol

najboljša zobna tinktura sveta
zobnega zdravnika

A. Schweigerja.

Dobrota za človeštvo. Nič več zobnih
bolečin. Vse drugo pove popis, pri-
dejan vsaki steklenici.

Steklenica stane K 1.60.

Dobiva se v lekarnah:
Behinc, Piccoli, Mayr, Trnkóczy,
v drogeriji **Kanc** in po vseh večjih
trgovinah. 1751-8

Vinko Majdič

valjni mlin v Kranju
(Kranjsko)

Največja proizvodnja priznana
najboljih pšeničnih mok in krmin
izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbra-
nih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo
jako veliko vode v se in dajo kvantita-
tivno nedosegljiv pridelek, kar je
zlasti za gospode pekovske mojstre
neprecenljive vrednosti. 3939 33
Zastopstva in zaloge:
V Ljubljani, Podgana, Trnovem,
Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu,
Beljaku, Bolcanu, Inomestu, Tri-
dentu, Zadru, Spjatu, Brezgovem,
Kotaru, Sarajevu in Palju.
Brzjavi: Valjni mlin, Kranj.

Cigaretni papir in cigaretne stročnice

nedosežno izvrstne kakovosti. Dobiva se povsod.

Vedno in v vsaki množini je dobiti:
zarezano strešno opeko prve in druge vrste,
z jamstvom za nje trpežnost skleni 5 let
iz lastne nove moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani
in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči
pri **J. KNEZU v Ljubljani.**

Prvo mesto

med vsemi krmili, ki se rabijo za preživljanje
psov, zavzemlje nedvomno

Fattingerjev psihi koloč iz mesnih vlakn

1. v porabi samo najboljših in izbranih surovin,
2. v tem, da se pri na ravljanju pasjega koloča rabijo samo taka živila, ki so pasjemu organizmu potrebna in koristna,
3. zaradi lahke prebavnosti in vel slastnosti.

Fattingerjev psihi koloč iz mesnih vlakn

se že več nego 15 let izdeluje v nedosežno izbrani kakovosti. Mnogo cesarjih, nadvojvodskih in knežjih dvornih lovskih uradov, c. kr. menežarija v Schönbrunn, živinozdravni zavodi na Dunaju, v Buda-Pešti in Pragi, najznamenitejša vzrejalšča psov, kinologi itd. so se več let stalni odjemalci.

50 kg K 23—iz tvornice

5 kg K 320 franko.

Cenovniki in brošure o drugih specialnih krmilih za pse, perutnino, domače zajce, fažane, jerebice, srne in divjačino pošilja

H. Polsterer (lastnik in soustanov. Fattingerjev. pat. pasjega koloča iz mes. vlakn in tvorn. za pičo perutnine.) **Dun. Novo mesto**

Ponaredbe zavratajte vedno energično kot manjvredne. 1916-6
Zaloga v Ljubljani pri F. GRÖBLJU, trgovcu, Poljanska cesta št. 7.

Ant. Presker

krojač, 25

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priloga
svoje velike zaloge gotovih oblik za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremeditivnih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. CADEŽ

Mestni trg št. 14

polg Urhovega manufakturne trgovine

zriporoča

klobuke

in slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

Vsak dan svež

sladoled

in
ledena kava

se dobi

v sladličarni
J. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Slovenska tverka

Združenih čevljarjev v Ljubljani

Wolfve ulice šte. 14

priloga slavnemu občinstvu svojo lastno konfekcijo vseh vrst obnavi od enostavnih do najmodernejših sedanosti.

Ker ima društvo že več let lastno zalogo surovin, priloga tudi izdelovanje raznih naročil točno po meri in okusu, kakor jih zahtevata moderna ortopedija in anatomija. 1525 10

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Ustanovljeno leta 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Brata EBERL

Ljubljana

343-24

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.

Prodajalnica: * Delavnica:

Miklošičeve ulice št. 6. * Igriške ulice šte. 6.

nasproti hotela „Union“.

Ustanovljeno leta 1842.

Najkrajša in naicenejša po

V AMERIKO

s modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York je proga

Red Star Line

Redna spozda *

Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland ki okrivajo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, lahka hrana, vjudna postrežba in spalnice po povsem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, a zakega potnika eminentnega pomena, ter trajno vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek nepoldna. 17-25

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je to vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odelj 26

od užnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priloga največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

844-25

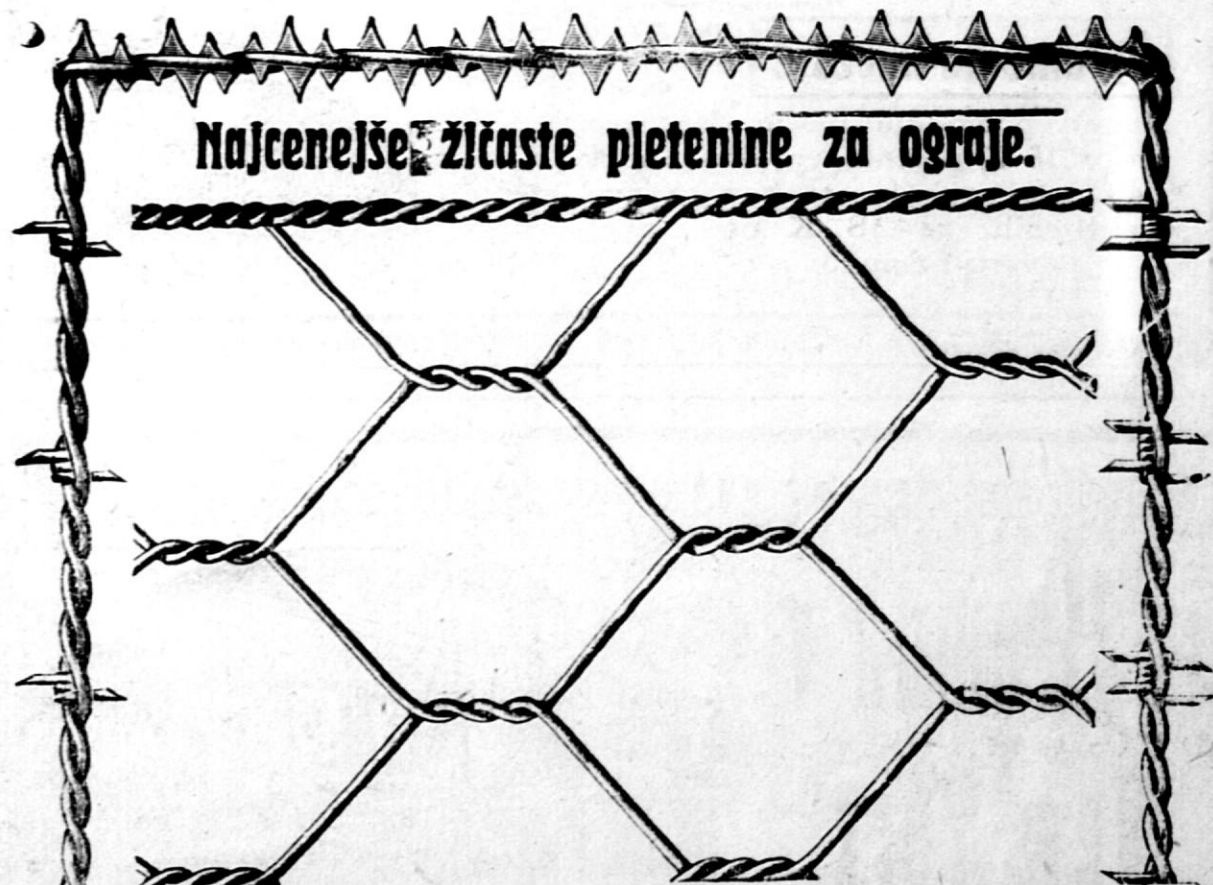
trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Najcenejše žilaste pletenine za ograje.

Večkrat sukane v ognju pocinkane žilaste pletenine posebno pripravne za ograditev parkov za divjačino, vinogradov, drevesno itd. za varstvo proti zaozem, za pasje obore, v varnost proti toči, za fazanarije, ptičnike in kletke, najboljše žilceve za igrališča lawn-tennis, do treh metrov širokosti v zalogi, za Rabiževne stene, Monirjeve gradbe itd. itd. Pletenine se izdelujejo s 13 do 150 mm širokimi petljami in iz različno debele žice, ki se šle po spletenju pocinka v ognju in zatorej ne rjavi, kakor vse iz pocinkane žice napravljene pletenine. Tudi bodoče žilce za ograje v ognju pocinkano in različnih debelosti dobavljajo prav ceno

Hutter & Schrantz d. d.

tvornice za sitarske na Dunaju, Mariabühl in klebučevin. blage in v Pragi-Bahna.

Prirodni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko.

Dobiva se po vsah večjih trgovinah za železnino. Specialitetas: potratni mašini za smek iz pocinkane žilceve pletenine. 1561-8.

Ustanovljena leta 1882. Telefon šte. 185

Ustanovljena leta 1882. Pošne hranilnice račun šte. 828 405

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga s neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa K 71.417.344-75
upravnega premoženja K 17.519.982-93

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

bres vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike. 43 13

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 K 17.102.911-27.
Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % s 1 1/2 % na amortizacijo ali po 5 1/2 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URN: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Slov. tvrdke v Ljubljani.

Tapetniški pomočniki

se sprejmejo v stalno delo pri Ivanu Černetu, tapetniškem mojstru na Dunajski cesti št. 23. 2302-3

Nov klavir

(pianino) se po ceni prodaja. Poizve se pri vratarju v hotelu pri „Mallou“. 1892-13

Knjigovodja

izurjen v ameriškem knjigovodstvu, vešč slovenskega in nemškega jezika. Iščo službo za 1. ali 15. julij. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2316-2

Sepo posestvo

v 10 minut od Kočevja oddaljeni vasi obstoječe iz hiše, gospodarstvenega poslojca, gozda, njič itd., vse arondirano, se prodaja po nizki ceni skupaj s fund. inštrukt. ter žetvijo. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2398-2

Stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo in pritliklino (na razpolago tudi vrt in pralnica), se odda za avgustov termin na Kuhnovi cesti št. 23, II. nadstr. 2133-6

Trgovski pomočnik

mešane stroke

kontoristinja, blagajničarka

se sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod „Bedečnost“ na uprav. „Sl. Naroda“. 2286-3

Odda se v najem

restavracija pri „Gobenčku“

na Glincih pri Ljubljani zaradi boleznih sedanega najemnika. Nastop takoj ali pozneje. Krasen gostilniški vrt, nanovo urejeni gostilniški prostori, acetilenska luč, skoraj popolna oprava itd.

Več se izve ravnotam ali pri lastniku na Glincih št. 37. 2317-2

Veliko zalogo

gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komad plošče od 1-80 naprej priporočila

FR. P. ZAJEC, urar 34' Ljubljana, Stari trg 26. 48

Iščem 2313

kovaškega mojstra

s podkovsko šolo. Obenem rabim tudi

kolarskega mojstra.

Nastop takoj ali meseca avgusta. Natančnejša pojasnila daje Franc Bremc, ključavničarski mojster Ljubljana, Cognarjeva ulica št. 12.

Razglas.

Lov občine Dolenji Logatec se odda letno v zakup za 5 let, to je od 1. julija 1909 do 30. junija 1914.

Zložitelja tega lova se bodo vrtila v uradnih prostorih o. kr. okraj. glavarstva v Logatcu dne 28. junija t. l. ob 10. dopoldne. Drajbeni in kupni pogoji so med uradnimi urami na vpogled pri o. kr. okraj. glavarstvu v Logatcu.

Županstvo Dol. Logatec dne 15. junija 1909. Fr. Korenčan župan. 2310 2

Brivci:

Fran Zajc brivec, Dunajska cesta št. 12.

Čevljarji:

Ivan Zamljen čevljarški mojster, Kongresni trg št. 13.

Čevljarne:

Josipina Herisch zaloga čevljev češke tovarne, Židovske ulice št. 7.

„Združeni čevljarji“ trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke, Wolfve ulice št. 14.

Drožarji:

Drože: Jugoslovanska drožarna Fran Golob & Jos. Polak Ljubljana.

Gostilne, restavracije:

Avguštin Zajec restavracija, Sodnijske ulice št. 6.

Galanterijsko blago:

J. Frisch trgovina potovalnih predmetov ter usnjeno-galanterijskega blaga, Marijin trg št. 3.

Fr. Igljč trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Mestni trg.

A. Skulj trgovina s papirjem, Poljanska cesta št. 12.

Knjigarne:

Narodna knjigarna Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Ivan Vrečko trgovina s papirjem in galant. blagom, Sv. Petra cesta št. 31.

Knjigoveznice:

Knjigoveznica Katol. tiskovnega društva Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čizmarj lekarna „pri Zlatem orlu“, Jurčičev trg.

Lekarna Leustek „pri Mariji pomagaj“, Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy Ljubljana Mestni trg (poleg rotovža).

Manufakturno blago:

Janko Češnik „pri Češniku“ trgovina z manufakturnim blagom Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevc modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman trgovina s suknemim blagom, Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar manufakturna trgovina Mestni trg št. 7.

„pri Cirilu in Metodu“ (lastnik Ivan Miklavc) Lingarjeve ulice št. 1.

A. & E. Skaberne trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg št. 10.

Fran Ksav. Souvan manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje.

Fran Ksav. Souvan manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Fran Souvan, sin manufakturna trgovina na drobno, Mestni trg 22, stara Souvanova hiša.

Fran Souvan, sin manufakturna trgovina na debelo, Mestni trg št. 23.

Feliks Urbanc

manufakturna trgovina na debelo in na drobno

Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste. Feliks Urbanc trgovina s manufakturnim blagom Pod Trančo št. 2.

Modno in meš. blago:

Lud. Dolenc zaloga na debelo z pleteninami, modnim in drobnim blagom vsake vrste, Kongresni trg 14.

Matej Orehek trgovina z mešanim blagom, zaloga modernih oblik, Kolodvorske ulice št. 26.

Josipina Podkrajšek modna trgovina, Jurčičev trg.

E. Skušek modna trgovina za gospode, Mestni trg št. 19.

A. Šinkovic dediči modna trgovina, Mestni trg št. 19.

Katinka Widmayer trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke dame in gospode, „pri Solncu“ za vodo.

„Pri Žargi“ Sv. Petra cesti št. 2. velika izbira raznega perila, kravati itd. in potrebščin za kroj če in živilje.

Fran Zorec trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potrebščinami za živilje, Martinova cesta št. 23.

Fran Zorec trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta št. 21.

Opreme za neveste:

Anton Šarc domači izdelek rjuh in vajenc od priprave stega do najfinejšega, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc domači izdelek srajc, korsetov, spalnih srajc in kril, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc srajce za gospode, spalne srajce, spodnje hlače itd., Sv. Petra cesta 8.

Peki:

Avzug Jenko pekovski mojster, Marija Terezija cesta št. 7.

Karel Žužek pekovski mojster, Florijanska ulica št. 8.

Perilo:

Marija Alešovec perilo za gospode in dame, opreme, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta št. 22

Platno:

Anton Šarc platno za rjuhe in za telesno perilo, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc prti, prtiči, brisalke, namizne oprave za kavo, robce itd., Sv. Petra cesta 8.

Posojilnice:

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 17

Obrtno pomožno društvo r. z. z. o. z. Judovske ulice, sprejema hranilne vloge in daje posojila.

Pralnica, svetlolikal.:

Anton Šarc parna pralnica s električnim obratom, Kolodvorske ulice št. 8.

Anton Šarc svetlolikalnica ovratnikov in manšet, Kolodvorske ulice št. 8.

Anton Šarc pranje in likanje bluz, sastorov in finega perila, Kolodvorske ulice št. 8.

Slaščičarne:

Rudolf Bischof slaščičarna, Židovske ulice št. 8.

Jakob Zalaznik slaščičarna, kavarna in pekarija, Stari trg št. 21.

Stavbniki:

Tehnična pisarna Karol Holinsky arhitekt in mestni stavbnik, Selenburgove ulice št. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin stavbnik Karlovska cesta št. 5 (I. nadstropje).

Špecerijsko blago:

Berjak & Sober specerijska trgovina in žganje Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Josip Bolzar trgovina s mešanim blagom, Florijanske ulice št. 17.

Štefan Mencinger trgovina s specerijskim, delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta št. 18.

T. Mencinger trgovina s specerijskim blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37 in 42.

Božidar Pavčič trgovina z manufakturnim in specerijskim blagom, Zaloška cesta št. 15.

Fr. Sark trgovina s specerijskim blagom, delničnimi pridelki in moko Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

Tapetniki:

Anton Obreza tapetnik in dekorater, Selenburgove ulice št. 1.

Urarji in zlatarji:

Milko Krapeš urar in trgovec z zlatino in srebrnino Ljubljana, Jurčičev trg št. 3

Usnje:

Fran Mally trgovina z usnjem Resljeva cesta št. 2.

Josip Seunig zaloga vsakovrstnega usnja in čevljarških potrebščin na debelo in drobno, Prešernove ulice.

Vezenine itd.:

Toni Jager trgovina ročnih del Židovske ulice št. 5.

F. Meršol trgovina z drobnim in modnim blagom, vezenine, ročna dela, predtiskarija. Mestni trg št. 18.

Vrtnarji:

Anton Bajec cvetlični salon pod Trančo, vrtnarja Karlovska cesta št. 2.

Ivan Bizovičar umetni in trgovski vrtnar, Kolizejske ulice št. 16.

Zastopstva:

Jakob Bončar zastopnik in zaloga valjčnega mlina Vinko Majdiča v Kranju, Vegove ulice št. 6.

Jakob Bončar zastopnik in zaloga valjčnega mlina Peter Majdiča v Jaršah, Vegove ulice št. 6.

Železninske trgovine:

Valentin Golob trgovina z železnino in kuhinjskimi predmeti, Mestni trg št. 10.

Ključavničarji:

Jos. Rebek ključavničarski mojster, Francovo nabrežje št. 9.

Slikarji:

Brata Eberl črtoilicarija, tovarna barv in lakov, stavba in pohištvena slikarja, Miklošičeve ulice št. 4.

Filip Pristout slikar specialno se za napise in grbo, Prešernove ulice št. 50.

Razne tvrdke:

Ivan N. Adamič prva kranjska vrvarna in trgovina konopnine, Sv. Petra cesta št. 33.

Matko Arko trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otročjih vozičkov, žime in morske trave, v Ljubljani, semeniščno poslojce.

M. Drenik Kongresni trg sokolske potrebščine; izdelovanje in vezenje zastav, kakon vsakovrstne druge vezenine itd.

M. Franzl mehanično pletenje na stroj, Privoz št. 10.

Götl ml. & Lebar rezbarstvo, pozlatastvo in izdelava modernih okvirjev Turjaški trg št. 1.

Ana Hofbauer izdelovalka cerkvenih paramentov, Wolfve ulice.

Brata Hlavka izdelovatelj kirurških in otropedičnih predmetov in bandaž, Prešernove ulice.

G. F. Jurásek uglaševalec glasovirjev, Sv. Petra cesta št. 62 a.I.

Fran Kollmann zaloga porcelana in steklenine Mestni trg.

Ludovik Krema fotograf, Sv. Petra cesta št. 27.

Lavrenčič & Domicelj n.s.l. Karol Meglič žitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Fr. Mally & dr. parna opekarna Resljeva cesta št. 2.

Peter Matelič plakater in snažilec, Škofijske ulice št. 14.

Fr. Sax elektricna obrt, Gradišče št. 17.

F. Smolč plakater, snaženje oken in stanovanj, Selenburgove ulice št. 6.

Fr. Ševčik puškar in trgovec z orožjem, Židovske ulice št. 8.

Josip Škerlj spedijsko podjetje Kongresni trg št. 16.

Jos. Škerlj prevoz pohištva, Kongresni trg št. 16.

Josip Vidmar zaloga delničnikov in solničnikov Pred škofojo št. 19 Prešernove ulice št. 4 Stari trg št. 4.

Dobro idoča

pekarija

v Florijanskih ulicah št. 24 se ceno odda.

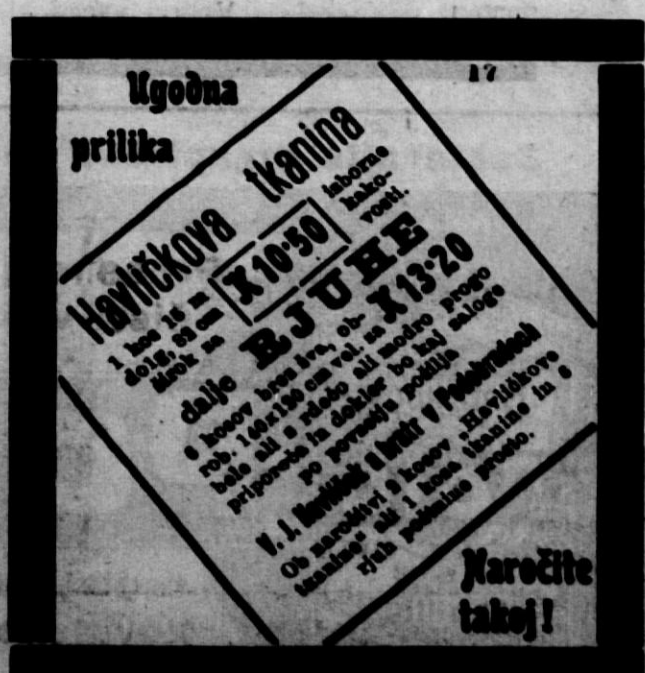
Vpraša naj se pri hišni posestnici Ivani Brendić istotam. 2266 3

Razpošiljam kolesa

za štiri tedne na poskušnjo in vpogled proti povzetju. Posamezni deli koles čudovito poceni in dobri. Ilustrovani cenovniki poštnine prosto.

Franc Dušek

trgovalec koles, Opešne št. 30, ob dr. železnici Čedke. 423 22

Moško kolo

dobro ohranjeno, se cene preda zaradi premalo prostora. 2311 8
Več pove Fran Murovič na Tržaški cesti št. 31, na dvorišču.

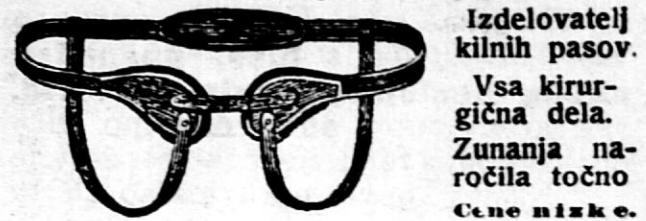
Pod jako ugodnimi pogoji se odda v najem dobro vpeljana

trgovina

z vse opravo in zalogo na deželi. Denarja se rabi 6000 K.
Resne ponudbe je poslati takoj na upravnništvo „Slov. Naroda“ pod „trgovina“.

Anton Leutgeb,

353 rokavičar in bandajist. 24
Pod trančo 1. Ljubljana. Pod trančo 1.
Lastna izdelovalnica vsakovrstnih glavic, usnjatih in vojaških rokavic.

Izdelovatelj kilnih pasov. Vsa kirurška dela. Zunanja naročila točno. Cene nizke.

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij
Ljubljana, Sv. Petrac. 6.
Ceniki franco.

1 25

Samodelujoči

gramofoni

ki igrajo le, ako se vrže 10 vinarjev v zarez, se dobe pri

Ivanu Bajželu

na Marije Terezije cesti št. 11. (Količej) v Ljubljani.

Zraven se dobe samo slovenske plošče. Jako priporočljivi za gostilničarje!

Elektrika je življenje,

o tem je dandanes znanstvo že edino kemijski, mehaniški in fiziološki učinek elektrike pri različnih boleznih je že zdavnaj znan in ne bomo več dajali prednosti medicamentom, dokler je mogoče živčevje jačiti z električnim zdravljenjem, ne da bi se organizmu dovajale tuje snovi.

Posebno se uspešno rabigalvanski trajnosibiki tok pri različnih nepravilnih živčnih oslabele-

sti, motenju prebave, pomikanju spanja, glavobolu, nevrogičnih težavah, ohromelosti, različnih ženskih boleznih in oslabelelih vseh vrst.

Galvanski trajnosibiki tok umiri in poživljuje onemogel organizem, ga lahko prenašajo, ni nikoli škodljivega učinka in se lahko rabi v domači udobnosti brez motenja počitka.

Ta princip in pa načela elektroterapije smo v obsežno opisali v poljudnoznanstvenem jeziku in da svoj zbiralni način napravimo splošno znan, smo se odločili

to zanimivo knjigo prav zastoj in brez vsake obveze gratis in franco

pod zaprto kuverto poslati vsakemu, kdor se obrne na nas.

Elektro-terapevtska ordinacija

Dunaj, L. Schwangasse 1, Mezzanin, Abt. 1 s/2.

19. VI. 1909.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na Elektro-terapevtsko ordinacijo na Dunaju, L. Schwangasse 1, Mezzanin Abt. 1 s/2

Prosim pošljite mi knjigo: „Razprava o moderni elektro-terapiji“

gratis in franco pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

Predstave ob delavskih:
ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri
Ob nedeljah in praznikih:
ob 10. in 11. uri dopoldne in
ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
Vsake sobote in vrede nov program
Slike se dobivajo samo iz prve svetovne
pariške tvornice Pathé Freres.

Kinematograf Pathé

progr. „EDISON“
Dunajska cesta, nasproti kavarni „Evropa“.

Čene predstav: I. prostor 50 h,
II. prostor 30 h; I. prostor otroci 30 h;
II. prostor otroci in vojski do narednika 20 h. — Vsak teden in soboto od 3. do 6. predstave za učence po snižani ceni: I. prostor 20 h, II. prostor 10 h. — Abonementni listki: I. razred 12 komadov za 5 K, II. razred 12 komadov za 3 K. 2308

Motorno dvokolo

najnovjšega sistema, skoraj novo, se cene preda.
Natančneje se izve pri g. Karlu Čamersniku v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9. 2336-3

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Konrad Sachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice št. 4. Brzjavi: Sachnik-Ljubljana.

„Ottoman“ tukaj, „Ottoman“ tam,

povsod me iščejo,
povsod me ljubijo.

VII 399-3

Parotovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče

IGNAC FOCK v Kranju

milu v prid družbi sv. Cirila in Metoda z znamko: 20. IX. 1908 in blagovestnikov nadalje vse druge vrste mila, kristalno sodo, stearinske sveče znamki „Elektra“ in „Solnoe“, teletae mila ter vse druge pralne snovi.

Čast in ponos vsake gospodinje zahteva, da rabi odalej le Ciril-Metod. milo z goreno znamko.

Sprejema zavarovanja življenjskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsak član na se preteku petih let pravice do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - - - -
Rez. fendi: 41,335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseslovenske narodne uprave.

Vsa posredila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Slovenski ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uživa najboljši sloves, koder posloja.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.

Vsakovrstne obleke

hribolazce in lovce

3a

prilagočena

o velikanski izbiri

po najnižjih cenah 2342-1

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prežerjeva ulica 9.

Svoji k svojim! Narodna tvrška!

Milko Krapeš

urar in trgovec

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Ustanovljeno leta 1852.

Cenj. občinstvu priporočam svojo bogato zalogo 1954-8

stenskih in žepnih ur, uhanov, prstanov in verižic.

Osobito sedaj ob priliki birme, namenil sem se prodajati dobro blago po izredno niski ceni.

Popravila točno in ceno!

Za vsako prodano ali popravljeno uro jamčim 1 leto.

Cenike brezplačno in poštino prosto.

KUPALIŠTE DARUVAR

Slavonija.

Železoviti in blatni izvori 34-50° C.

Marmorne in porcelanske banje, fango lečenje, zdravljenje z mrzlo vodo, zračne in solne kopeli, slobodna ležišča in zdravljenje z odebeltjevanjem.

Izvrstni uspehi pri zdravljenju ženskih bolezni, slabokrvnosti, revmatizma, protina in živčnih bolezni in zlasti ischiasa. — Zmerne cene. — Prospekte pošlje na zahtevo ravnatelj stv. 2174 3

Postaja Južne železnice.

Ena dama pripoveduje drugi, da je ženski mesečni pas „Heureka“ z vlogo „Japan“

brez dvoma najboljši sedanjosti. Dobiva se po vseh drogerijah, lekarnah, v trgovinah z obvezili, rokavicami, modrci itd. sicer pa iz centralne zaloge E. Lebowitsch, Opava.

Prospekti zastoj. 997-8
V Ljubljani firma Brata Slavka.

Razglas.

Na mestni realki v Idriji se vrši v poletnem terminu vpisovanje v I. razred dne 11. julija,

sprejemne izkušnje pa 12. julija ob 8. dop.

Zglasiti se je v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov in se izkazati z rojstnim listom ter z obiskovalnim izpričevalom ljudske šole. Podatki o sprejemu v I. razred v jesenskem (septembrskem) terminu, kakor tudi o sprejemu v ostale realne razrede in v pripravljavnico se razglase pozneje.

Ravnateljstvo mestne realke v Idriji. 2309 1

Potom prostovoljne sodne dražbe

se bode prodajalo na licu mesta, v Št. Jerneju, okraj Kostanjevica, dne 3. julija 1909 ob 9. dopoldne

iz zapuščine pokojne gospe Josipine Majzelj:

1.) nova za letovišče posebno pripravna vila št. 95 v Št. Jerneju, ki ima 6 sob, 2 podsemaške kleti in pritlikline, s popolno sobno in kuhinjsko opravo, pripadajoči cvetličnjak in sadovnjak; isklicna cena 12 000 K;

2.) hiša št. 57 v Št. Jerneju s gospodarskim poslopjem (hlev, šupa, skedenj, svinjaki) in vrt; isklicna cena 5000 K;

3.) 5 njiv in 1 travnik; isklicna cena skupaj 1150 K.

Pred početkom dražbe ima založiti vsak ponudnik 10% isklicne cene kot vadji, ostalo kupnino pa plačati do 15. julija 1909, oboje na roko podpisane.

Omenjene predmete izkaže vsak čas g. Anton Majzelj, posestnik v Št. Jerneju št. 60, na dan dražbe pa podpisani.

Dražbeni pogoji, zemljeknjižni izvešček, posestni list itd. so na vpogled v o. hr. notarski pisarni v Kostanjevici, na dan dražbe pa na licu mesta.

Rado Jerob, notarski substitut kot sodni komisar.

Skrivnost harema

ni tako zanimiva kakor naših tkanin in pavolnin vzorci cefirja, damasta, kanefasa, platnin, oksforda itd.

Poizkusite enkrat!

in naročite 6 rjuh, beljenih, la, brez šiva, 150/200 cm vel., K 1350.

Thalnia Bratje Krejcar, Dobruška 9181, Češko.

2830 1 Vzorci vsega blaga gratis in franco.

Zahtevajte brezplačne poizkušnje!

Presenetljivo hitro
čisti vse kovine

POLO

besje
aller billigste

najboljše tekoče
kovinsko čistilo.

Dobiva se povsod!

Edina tvornica:

Fritz Schulz jun.

Akt-Ges.

Eger i. B.

1915-4

2384-1

Najstarejša domača slovenska tovarna pečl.
2169-3 Ustanovljena l. 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov.

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki strdon št. 9
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko
zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno
barvanih do najpriljubljenejših **prstenih pečl** različnih
vzorcev kakor: renaissance, barok, gotske, secesion itd., kakor tudi
štedilnike in krušne pečl lastnega in domačega izdelka po najnižjih
cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.
Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.
Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, reumatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Fran-
covih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica.
Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITETA.
Soba od K 1— naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča
Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brojarna postaja Stubica. Postaja za
interurbani telefon. 1510-18

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastv. koncesijo-
nirana potovalna
pisarna
za 246-23
Ameriko
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štey. 41.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvilleček iz voznega reda.
Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
7:03 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.
7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
8:26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.
11:40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.
3:22 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3:28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.
6:23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.
7:40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
0 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.
5:42 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel. — Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):
7:28 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.
2:05 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.
7:10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Pozor! Pozor!
Nova modna trgovina za gospode in dame
Ljubljana **Peter Šterk** Ljubljana
Stari trg štey. 18
se priporoča slav. občinstvu kot zelo solidna za nakup raz-
nega modnega blaga.
Velika zaloga moškega, ženskega in otročjega perila, najmoder-
nejših bluz, spodnjih kril, modercev, predpasnikov, rokavic, no-
gavic, ovratnikov, kravat, šerp, pajčolanov, žepnih robčkov.
Otročje obleke, svilu za bluze in nakite, svilni trakovi,
pajčolani, vozenine, posamentirje, berbe, čipke, čipkasti
ovratniki in vse potrebščine za življenje.
Velika zaloga najnovejših 1596-7
moških klobukov, čeplo in slamnikov.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga
čevljev
domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Cene solidne.
Točna postrežba.

Avg. Agnola
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilk, zroal, šip, ko-
zarcev, vrčkov itd.
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno leta 1845.
Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarija in
likanje suknja
na par.
JOS. REICH
Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice štey. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za d'gve, kemikalije, zelišča, ovojta,
korenine itd. tudi po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
dline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najkrajnjega razuma in
kemijaka. — Zaloga svežih ma-
neralnih vod in soli za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojni sol, solter, soojan, kolmeš,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
Anton Kanc
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razna
solica (rože), cvetje, korenine, seme-
na, skorje itd. itd.

Prostovoljna prodaja.
Prod. se 2215-4
žaga in tvornica za parkete
ležeča na reki Sava, oddaljena 1/2 ure od Škofje Loke in 1/2 ure od želez-
nice, z vsami stroji in napravami. — Vodna moč 60 do 80 konjskih sil.
Naprava obstoji iz 5 navadnih žag, 5 cirkularnih žag in več drugih
strojev. — Obenem se prodaja tudi večja zaloga hrastovih desčic I. vrste.
Kupci naj se ogledajo pri Ignacij Gusek v Škofji Loki.

POZOR! POZOR! POZOR!
Najstarejša prevozna tvrdka v Ljubljani
Jurja Jankeviča naslednik 1640-9
MARTIN LAMPERT, Kolodvorska ulica št. 31
se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za **prevažanje**
raznovrstnega blaga, kakor tudi za vsakovrstne **selitve** s posebnim novo
nabavljenim modernim vozom.
Cene zmerne! Postrežba najtočnejša!

Prodaja smrekovih in jelkovih blodov v Kamniku.
Meščanska korporacija v Kamniku prodaja dražbenim potom na lesnem
skladišču v Stahovci pri Kamniku sledeče vrste lesa:
13 skladov 4 m dolgih blodov skupaj 1956 komadov v meri 785-802 m³;
4 sklade riževcev po 6 m dolgih skupaj 484 komadov 93 942 m³;
1 sklad riževcev po 5 m dolgih 97 komadov 11 029 m³.
Prodalo se bode „ofertnim potom“, katere je vlagati s 5% vadijem
do 30. junija t. l.
pri meščanski korporaciji v Kamniku.
Skladi prodali se bodo posamezno eventualno skupno.
Odbor ni vezan najvišjo ponudbo sprejeti, temveč si pridržuje prosto
pot pri oddaji.
Natančnejša pojasnila v korporacijski pisarni v Kamniku.
Odbor.

Rheuma. Protin. Ischias.
Otvorjeno od 1. aprila do 1. novembra.
Nizke cene kakor doslej, vkljub času primernih novosti.
Od 1. septembra do 1. junija 25% znižanje.
Čudoviti zdravilni uspehi. Radioktivno termalno kopališče 35-44° C.
Krapinske toplice
Hrvaške (Hrvaška Švica). Termalno pitno zdravljenje.
Razpošiljanje termalne vode. — Frekvenca 5600 oseb.
Basinske, marmorne in pršne kopeli. Sudarili. Prospekte in pojasnila daje kopališko
ravnateljstvo in kopališki zdravnik dr. Mai. Pravilen naslov samo: Krapinske toplice.
Hrvaško.
Zdraviliški dom 200 komf. sob, prekr park, terase, sestanki, čitalnica (vsi časopisi),
biljardna soba, stalna vojaška zdraviliška
godba. Lift, telefon, garaža za avtomobile,
izposojanje avtomobilov.
Na postajo ROGATEC 2 uri in na postajo
ZABOK - KRAPINA - TOPLICE 1 uro. Pri
vlakih poštni landauerji. Privatni vozovi
in privatni avtomobili proti naročilu pri
ravnateljstvu 1674-6

Razpis.
Za podaljšanje vedeveda v Kamniku potrebna, na 11 653 92 K
preračunjena dela se oddajo javnim ponudbenim potom.
Pismene ponudbe naj se predložijo
do konca junija t. l.
podpisanemu mestnemu županstvu.
Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolkom za 1 K, doposlati
je zapečatene s nadpisom: „Ponudba za prevzeto podaljšanje kamniš-
kega vedeveda“.
Ponudbam mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik
stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brespogojno ukloni. — Razen
tega je dodati kot vadij še 10% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pu-
blikarnarstvenih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.
Odbor mestne občine kamniške si izrečno pridržuje pravico, izbrati
ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi po-
trebno razpisati novo ponudbeno razpravo.
Načrti in stavbni pogoji so na ogled pri mestnem županstvu v
Kamniku.

Mestno županstvo v Kamniku
dne 8. junija 1909. 2346

Dr. Med.
August Levičnik
v Ljubljani, Sodnijske ul. 11
sedaj na orožnih vajah
ne ordinira
od 18. t. m. dalje do zopetnega obvestila.

Cene nizke. Postrežba hitra in solidna.

Zelo važne za trgovce!
Kupujte le pri domačih slovenskih trgovcih!

Cenjenim trgovcem v mestu in na deželi naznanjam, da sem poleg svoje
detajne trgovine uvedel veliko dobro sortirano zalogo na debelo, in sicer
vse vrste papirnatih izdelkov, uradnike in šolske potrebščine, posebno
pa sem se založil z

**galanterijskim in norimberškim blagom
ter drobnino.**

3726-42

Največja zaloga mašnih in trgovskih knjig.

Priporočam tudi posebno veliko zalogo reklamnih koledarjev za
leto 1910, opozarjam vsakega trgovca, da predno si jih naroči, naj si ogleda
mojo krasno kolekcijo, ki jo pošljem franco na ogled.
Ker mi je vsled ugodnih sklepov večjih množin blaga z največjimi
tvornicami mogoče vsakemu postreči z nizke cene, se priporočam za
cenjena naročila

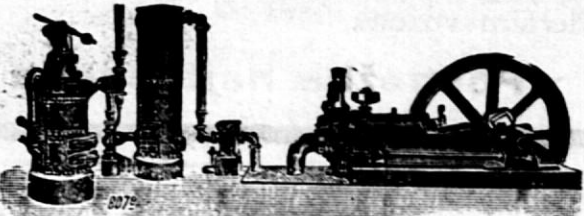
FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg 11.

Na drobno in debelo!

Največji eksport in izdelovanje vseh vrst razgladila.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.

Specialna tvornica za gorilne motorje.

Originalni motorji „Otto“

v svoji 5718 35

z napravo za sesalni plin

za kurjenje s rjavim premogom, fu-
zinskim ali plinovim koksom, kama-
sitom ali ogljem.

Ospodarstvo najbolj primerna
obratna moč novega časa!
Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
benzin, bencol, petrolin, karbonol.

Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.
Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno tvrdka
B. S. Fakin kot zastopnica za Kranjsko
Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

Št. 16980.

2260-8

Razglas.

Vsled razpisa o. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 3. t. m.
št. 12996 se javno naznanja, da brez posebnega oblastvenega dovoljenja

**ni dopustno odpošiljati psov iz mestnega
kontumačnega okrožja**

in da se bode vsakega, ki bi se ne ravnal po tej odredbi, zaradi prehrška
kontumacije sodno preganjalo.

Obenem se razglasi, da je izmišljena govorica, da se namerava
pokončati vse pse v Ljubljani.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 8. junija 1909.

Županov namestnik: **Vončina I. r.**

Kakšno veselje in kakšen ponos navdaja
gospodinja ob pogledu svoje svetle slastno
čiste kuhinje! In kako hitro se vse osnaži,
perilo kakor tudi vsa hiša. Čar udobnosti
in veselja vlada v vašem domu. S

Schichl milom

se to lahko doseže.

Dober postranski zaslužek!

za trgovce, obrtnike, loterijske kolektante, gostilničarje,
kavarnarje in zasebnike itd.

brez vsakega rizika.

Vaš ima ugodno priliko, da s prodajanjem srečk 1006 8

cesarske jubilejske dobrodelne loterije

drž. društva o. kr. poštnih in brzojavnih uslužbenecv doseže dober
postranski zaslužek. Srečke se brez vsakega rizika za
naročnika pošljejo v komisijo in ima od vsake prodane srečke
popust. Ker bo vsak odjemalec kupil eno ali več srečk in je
loterija prav bogato opremljena s dobrotami, so te
srečke pripraven in lahek postranski zaslužek za vsakega človeka.
Naročila na komisijonalno dobavo takih srečk naj se naslavlja
na podpisane loterijske pisarne.

Srečka stane 1 K in dobi prodajalec za vsako prodano srečko
visok rabat po številu prodanih srečk.

Loterijska pisarna cesar. jubilejske dobrodelne loterije
drž. društva poštnih in brzojavnih uslužbenecv Avstrije
Dunaj XIX., Billrothstrasse št. 47, telefon 3511 rim. IV.

Ključavništvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nasip št. 8.

Reichova hiša.

Izvrstne in solidne dele.

Cene zmerné. Popravila se

točno izvršujejo.

**Največja zaloga navadnih do najfinjših
otročkih vozičkov**

In navadno do najfinjših

žime

M. Pakič

v Ljubljani.

Nezanem naročilam se
pošilja s povzetjem.

Jos. Rojina

krojač prve vrste

Šelenburgove ulice št. 5

nasproti glavne pošte

konkurira z največjimi tvrd-
kami glede finega kroja
in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najl. ang.

in franc. specialitet blaga.

Zavod za uniformiranje.

Svoji
k svojim!

Ciril-Methodove drože

Te žitne drože, izborne po
kakovosti, se priporočajo go-
spodom pakom, trgovcem in
slav. občinstvu. Prodaja jih

v korist Ciril-Methodovi družbi
po nizkih cenah samo

Maks Zaloker

v Ljubljani

v lastni hiši

Kladzne ulice št. 17 in

Rečne ulice št. 5.

**V korist
Ciril-Methodovi družbi!**

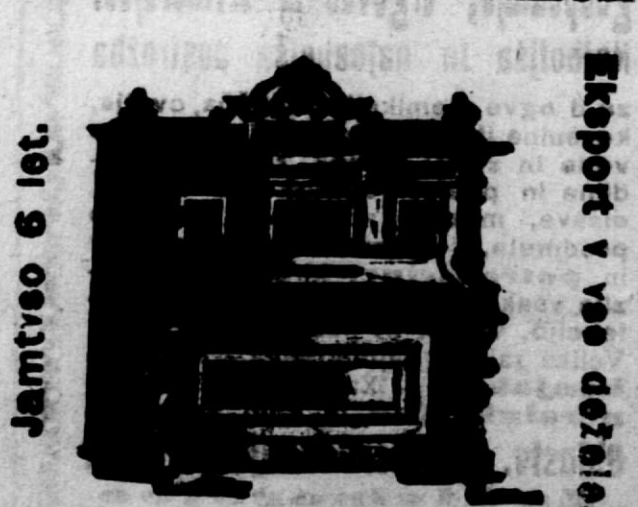
Odlikovana

Prva kr. tvornica klavirjev

Ljubljana

Blücherjeve ulice 5 Blizu Gradšča

Rudolf A. Warbinek

Priporočam svoje prve vrste, za vas
podnebja solidno narejene, glasne,
klavirje in harmonije tudi samo-
igrane

**za gotov denar, na dolga
odplačila ali naposodo.**

Poprave in ugaševanja se izvršujejo točno
in računsko najceneje. 1706 1

Največja tvornica na Avstrijski jugu.

Atelje „Viktor“

fotografični umetni zavod

Beethovenove ulice št. 7.

Vinska trgovina

ALOJZIJA ZAJCA

v Spodnji Šiški

2209-6

se priporoča slavnemu občinstvu in opozarja na svoje veliko
zalogo za jamčeno pristnih raznih vin po znižanih cenah,
liter od 20 vinarjev naprej.

Klavirje prvovrstnih tvornic

Izposoja najceneje in
prodaja proti ceniku z
izrednim popustom ter
na delna odplačila edino
le narodna tvrdka.

Alfonz - -

- - Breznik

Gradšče št. 11 (blizu
nunske cerkve).

Kot strokovnjakin
učitelj Glasb. Matice
opozarjam na trpež-
nost in blagoslavost
svojih instrumentov
ter priporočam zlasti
J. Keitzmannove
pianine, ki so ne-
prekosljivi.
Jamstvo 10 let!

Umetalni ogenj.

Prireditve umetnega ognja, razsvetljav itd. prevzemata najboljše
in najceneje

HYRA & HUBER

Juri Weinbergerja nasl.

1924-6

c. kr. konc. pirotehn. tvornica, kontrahenta mesta dunajskega,
DUNAJ IV/I Gussausstrasse 9, telefon 9637.

Cenovniki o pirotehničnih predmetih in bakljah vseh vrst, speciali-
teta: cinkova pirotehnika „Austria“, obl. var., se na željo pošiljajo
gratis in franco. Na željo po pošti in brzovozno.
Zastopniki se iščejo. Preprodajalci popust.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko

za prava 860-34

Puchova kolesa

Puch-Special' K 150

„Curier“-kolo K 115

Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve

Največji živalni stroji od

66 K naprej.

Za prekupovalce ista cena, kakor

v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov,
vsled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaskimi lori-
lojaskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 me-
sečni rabi pomade, ki sem jo izmislila sama.
To je edino sredstvo proti izpadanju las, za
njih rast in negovanje, za ojačitev lasnih
pri moških krepko pospešuje rast brade
in še po kratki dobi daje lasem in bradi
naravni blek in polnost in jih varuje pred
prezgodnjim cevenjem do največje starosti.
Vsakdo si lahko do visoke starosti po
rabi od gospe Ana Csillag izmisljene pomade
obrani svoje lase goste in dolge. Nobeno
drugo sredstvo nima toliko redilnih snovi
za lase kakor pomada Csillag, ki si je po
vseh pravici pridobila svetovni slavo, ker
dame in gospodje se po njej prvega lončka
pomade dosežejo najboljši uspeh, ker izpa-
danje las polenja se po nekaj dneh po-
polnoma in sicer pogostjati novi lasje. Ta
uspeh dokazuje mnogo tisoč iz vsega sveta do-
spelih priznanih pism, ker le resnica
vsega uspeha. 804 18

Lonček stane 2 K, 4 K, 6 in 10 K.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s
poštnim povzetjem ali denar naprej in tvornice

Ana Csillag, Dunaj I.,

Kohlmarkt št. 11,

kamor je naslavljati vsa naročila.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica, pošta in telegraf.

POPOLNOMA PRENOVLJENI!

2175-3

Geratje kopališče, moderno urejeno zdravilišče s vodo. Kopališče štyria novo vpeljane kopeli s ogljikovo kislino. Prečiščeno zdravilišče na kalodine, drevesne, boleznin na jetrih in v ledicah, kron, sagatanje, hemoroide, kamee, odebaloost, sladkosečnost, protin, katarje v požiralniku in jabelku, slabostim eroa. Zdravilni vreloi, podobni onim v Karlovih varih in Marjinih varih. — Dietetsko in terrelneko zdravljenje. Izvratni vodovod za pitje. Električna razsvetljava. — Lift. — Moderna kanalizacija.

STALNI ZDRAVILIŠKI ORKESTER.

Izvrstnega vipavskega vina

la-tnega pridelka, iz reblanega grozdja po novem sistemu, sanesljivo čisto napravljenega, imam oddati. — Gospodje, ki hodite sami kupovat vino v Vipavo, oglasite se radi pokušnje v moji hiši v Vipavi št. 44, tik grakčine, drugi pa zahtevajte pismeno vzorce. — Manj kot 1 sod (15 hehtolitrov) se ne oddaja. — Cene po dogovoru. 2141-3

Franc Dolenc, posestnik, Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Modna trgovina za gospode

P. Magdić

Ljubljana, hotel „pri Maliču“, Ljubljana

prilpotoča klobuke, slamnike, čepice, srajce in kravate, v najnovjših oblikah in najlepši izbiri, nadalje vse športne predmete za hribolazce, kolezarje, lovce, tennis, Sokole itd. Narodni znaki, zastave. 1961

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg št. 5.

Trgovina z norimberškim in galanterijskim blagom na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin : kakor nogavic, srajc, maj, spodnjih hlač, otroške :: :: obleke itd. :: ::

3558-30

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire. Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek v Ljubljani, Komenskega ulice št. 26.

Novo slovensko podjetje.

P. n. trgovcem in cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril novo obrt, in sicer:

„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavrtnic“.

Izdelujem in imam v zalogi najmodernejšo zavrtnice vseh kako-vosti, izdelujem pa tudi po naročilu po izbiri fačone in blaga. Ker se mi je posrečilo za vodstvo novega podjetja pridobiti naj-boljše strokovne moči z Dunaja, mi je omogočeno v vsakem oziru postreči z dobrim in solidnim izdelkom 1906-14

po konkurenčnih cenah.

Nadeja se, da bodo p. n. slovenski trgovci in slovensko občinstvo podpirali novo industrijsko podjetje, se priporoča za obila naročila

„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavrtnic“

Z. Mlekuž, Ljubljana, Privoz št. 3.

Krasno

BLUZE

največja izbira v svetu in drugem modnem blagu tudi po meri. Veakovratna krila, perilo

In otroške obleke

prilpotoča po najnižjih cenah

M. KRISTOFIĆ

per. Bucar

STARI TRG št. 28.

IV. Bizovičar

umetni in trg. vrtnar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16

se prilpotoča za

nasaditev vrtev, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetočih in listnatih rastlin, vrtnic, prezimujočih cvetlic (perene), krasna cvetlična gramovja, konifere, cvetlice za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in bukete za razne prilike.

Bole umetniške okusne in po solidnih cenah. 1542 11

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno.

Klobuke slamnike

cilindre in čepice v najnovjših fasonah in v veliki izbiri

IVAN SOKLIČ.

Svoji k svojim!

Velika zaloga

juvelov, zlatnine, srebrnine različnih ur in očal.

Blago prve vrste.

Solidna postrežba. Cene najnižje.

Lastna delavnica

za popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseceni sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfove ulice 3.

Največja zaloga

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

Modni salon

A. Vivod-Mozetič

Ljubljana Stari trg 21 Ljubljana

prilpotoča cenjenim damam

1591-18

elegantne klobuke

vsakovrstne modele po znano najnižjih cenah.

Popravila klobukov izvršuje fino in ceno.

Zunanja naročila točno.

Podružnica v Kranju.

Zalgi klobuki vedno zaloga

Slovenska elektrotehniška obrt

Ljubljana

FR. SAX

Gradišče 17

elektrotehnik.

Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten.

Priporočam se p. n. občinstvu za uvajanje vsakojah elektrosignalnih naprav, kot zvonil, telefonov, el. ključavnic za blagajne in navadna vrata ;

preskuševanje strelovodov,

nasvete za popravo istih ozir. oskrbim popravo in novouredbe.

Izven Ljubljane se priporočam za uvajanje jako točnih elekt. naprav za luč in moč.

Na razpolago dobro in zanesljivo blago.

Z velespoštovanjem

2119-4

Fr. Sax.

Fotografski umetni zavod Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: reproduciranje, povečevanje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

366-25

Ponudimo vsako poljubno množino:

Zarezane strešnike (prve vrste)

(za privezati in pribiti na late, torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče za tlakanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takej brezplačno.

305 18

Slovenci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Slovenci! Kupujte in zahtevajte po vseh najboljšo čistilo za čevlje in usnje à 24 vin. trgovinah edino! **Ivan Kehrovo** 2951 v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Patentirano v 30. državah.

Lelošnja huda sima je pokazala, da presnaga glede trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima edini izdelovatelj za slovensko deželo **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravno tam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: **Ivan Jelačin v Ljubljani.** 1853-17

Delniški kapital: 120,000.000 kron.

Rezervni zaklad: 65,000.000 kron.

Po družnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda

za trgovino in obrt

v Ljubljani, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejema vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižicam;

izdaja obrestujoče se blagajniške liste;

dovoljuje posojila na tekoči račun, dalje stavbna posojila, hipotekna posojila, carinska posojila, davčna jamstvena posojila itd.

eskomptira menice in devize in preskrbuje njih inkaso,

izdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma na vsa tuzemska in inozemska tržišča,

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna pisma, delnice in sročke in daje vestna navodila za nalaganje kapitala.

priskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavicje, službene kavicje in vadije za udeležbo pri dražbah.

sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost, oddaja proti ognju in vlonu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precijozne v hranitev,

zavaruje sročke in izrebaajoče efekte proti izrebnim izgubi in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh zrebanju podvrženih papirjev,

plačuje kupone, izrebane papirje in valute pri svoji blagajni,

daje predujme na blago, na vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze,

priskrbi za svoje naročnike trgovske informacije v tu- in inozemstvu itd. itd.

Centrala na Dunaju.

Podružnice: Bolcan, Bregenc, Brno, Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost, Karlovi vari, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Pulj, Praga, Liberce, Toplice na Češkem, Trst, Opava, Warnsdorf.

Kolinska tovarna za kavne primesi

v Ljubljani

priporoča slovenskim rodbinam

„Kolinsko“, „Zvezdno“

in

„Ciril-Metodovo“ cikorijo